

بسمه تعالی

چین و جهان در دوران جدید

دفتر اطلاعات شورای دولتی جمهوری خلق چین

سپتامبر ۲۰۱۹

ترجمه و انتشار:

دسرخانه شورای راهبردی روابط خارجی

پاییز ۱۳۹۸

فهرست مطالب

۱. چین یک مسیر توسعه متناسب با شرایط واقعی خویش ترسیم نموده است

۲. توسعه چین فرصتی برای دنیاست

۳. داشتن یک دنیای شکوفا و زیبا آرمان مشترک همه انسان‌هاست

۴. چین به شکل‌گیری یک دنیای بهتر کمک می‌کند

جمع‌بندی

این گزارش متن کامل ترجمه غیر رسمی گزارشی با عنوان ((چین و جهان در دوران جدید)) می‌باشد که در سپتامبر ۲۰۱۹ توسط دفتر اطلاعات شورای دولتی جمهوری خلق چین منتشر شده و دبیرخانه شورای راهبردی روابط خارجی، ترجمه کامل و غیر رسمی آن را صرفاً جهت اطلاع و بهره‌برداری نخبگان، کارشناسان، پژوهشگران، دانشجویان و تصمیم‌گیران حوزه سیاست خارجی کشور منتشر می‌کند. بی‌شک مطالب مطرح شده در این گزارش الزاماً مورد تایید این دبیرخانه نمی‌باشد.

دبیرخانه شورای راهبردی روابط خارجی

پیشگفتار

سال ۲۰۱۹ با هفتادمین سالگرد تأسیس جمهوری خلق چین مصادف شده است. طی ۷۰ سال گذشته، چین تحت رهبری حزب کمونیست شاهد تغییرات عمیقی بوده و به طرز معجزه‌آسایی توسعه پیدا کرده است، امری که در تاریخ بشری بی‌سابقه بوده است. چین ظرف چند دهه مسیری را پیموده که کشورهای توسعه‌یافته ظرف چند صد سال طی نمودند. چین اکنون به دومین اقتصاد بزرگ دنیا بدل گردیده، نیازهای مادی یک جمعیت حدوداً ۱/۴ میلیارد نفری را تأمین می‌کند و از رونق و شکوفایی نسبی در همه عرصه‌ها برخوردار گردیده است. مردم چین از کرامت و حقوقی برخوردارند که سابقاً با آن بیگانه بودند. این امر موجب شده تا چین دستخوش تغییرات شگرف و عظیمی شود. این امر همچنین به مثابه یک پیشرفت چشمگیر برای جامعه بشری است و کمک بزرگ چین به صلح و توسعه در دنیا تلقی می‌گردد. چین همچنان بزرگ‌ترین کشور در حال توسعه در سطح دنیاست و یک جمعیت بزرگ و همچنین بنیان‌هایی را در خود جای داده که باید بیش از پیش تقویت شوند. برخی از مبانی بنیادین در چین بدون تغییر باقی مانده‌اند و در نتیجه این کشور همچنان با تعداد زیادی از چالش‌های سخت و دشوار مواجه است. مردم چین هنوز کارهای زیادی دارند که باید انجام دهند. دنیای امروز، تغییرات عمیقی را تجربه می‌کند که طی صد سال گذشته بی‌سابقه بوده‌اند. جامعه بشری سرشار از امید و چالش است. چندقطبی‌گرایی، جهانی‌سازی اقتصاد، تنوع فرهنگی و فناوری اطلاعات، روز به روز فراگیرتر می‌شوند. صلح و توسعه همچنان موضوع روز به شمار می‌رود. همزمان، با افزایش بی‌ثباتی و بلا تکلیفی، مشکلات عمیق و کهنه در سرتاسر دنیا نمایان می‌گردند. ایجاد یک جامعه جهانی با آینده مشترک و ایجاد یک دنیای بهتر آرمان مشترک همه مردم دنیاست.

چین وارد دوران جدیدی از توسعه شده است. تأثیری که چین بر روی دنیا می‌گذارد اکنون از هر زمان دیگری فراگیرتر، عمیق‌تر و پایدارتر است و دنیا توجه بیشتر و بیشتری به این کشور مبذول می‌دارد. چین چه مسیری را در پیش گرفت؟ چین اکنون به کدام سمت می‌رود؟ چین در زمینه شکل دادن به دنیا چه اهدافی را دنبال می‌کند؟ چین در حال توسعه به چه نحو با بقیه دنیا تعامل می‌کند؟ به مناسبت هفتادمین سالگرد تأسیس جمهوری خلق چین، دولت چین این گزارش را منتشر می‌کند تا به سؤالات دنیا درباره این کشور پاسخ دهد و جامعه بین‌المللی را در زمینه درک و فهم بهتر فرآیند توسعه چین یاری دهد.

۱. چین یک مسیر توسعه متناسب با شرایط واقعی خویش ترسیم نموده است

چین کشوری بزرگ با تمدن ۵۰۰۰ ساله است. این کشور در طول تاریخ به مدت طولانی جزو پیشرفته‌ترین کشورهای دنیا قلمداد می‌شد. در دوران معاصر، چین گرفتار فقر و ضعف شد و در معرض اختلافات داخلی و تجاوز خارجی قرار گرفت. این کشور حتی تا مرز نابودی کامل پیش رفت. چینی‌ها در قالب تلاش و تقوی بی‌وقفه، رؤیای شکوفایی و طراوت و شادابی مجدد برای کشور خود و سعادت و خوشبختی را برای مردم خود در سر می‌پروراندند. در سال ۱۹۴۹، آنها تحت رهبری حزب کمونیست، جمهوری خلق چین را تأسیس کردند و جامعه نیمه‌مستعمره‌ای و نیمه‌فئودال خود را به یک جامعه جدید تبدیل کردند و استقلال ملی و آزادی مردم را محقق ساختند. چین سپس وارد دوران توسعه شد. این کشور طی ۷۰ ساله گذشته علیرغم همه مشکلات به سمت جلو حرکت کرده و مسیر خود را به سمت توسعه جستجو کرده است. مردم چین با تکیه بر فرهنگ ۵۰۰۰ ساله چین، تجارب و درس‌های برگرفته از پیدایش سوسیالیسم، افول و طلوع چین در عرض ۱۷۰ سال و پیشینه انقلاب، بازسازی و اصلاحات، مسیر سوسیالیسم را با مشخصه‌ها و ویژگی‌های چینی ترسیم نموده‌اند و نتایج قابل توجهی را به دست آورده‌اند.

۱. توسعه چین در خوداتکایی و تلاش سخت کوشانه ریشه دارد

در اوایل روی کار آمدن جمهوری خلق چین و در پی یک قرن جنگ و هرج و مرج، چین و مردم این کشور گرفتار فقر شدید بودند، بنیان‌های صنعتی و کشاورزی دچار ضعف بودند و اقتصاد کشور در آستانه فروپاشی بود. مردم این کشور در راستای حفظ بقا و دستیابی به توسعه با مشکلات غیرقابل تصویری دست‌وپنجه نرم می‌کردند. طی هفت دهه پس از آن، آنها به مدد خوداتکایی و تلاش سخت کوشانه، کشور را دوباره ساختند و افق‌های جدیدی در برابر خود گشودند.

بنیه اقتصادی چین به میزان قابل توجهی افزایش پیدا کرده است. بین سال‌های ۱۹۵۲ تا ۲۰۱۸، ارزش افزوده بخش صنعت چین از ۱۲ میلیارد رنمینبی^۱ به ۳۰/۵ تریلیارد رنمینبی افزایش یافته که یک افزایش ۹۷۰ برابری را بر مبنای قیمت‌های ثابت نشان می‌دهد و نمایانگر میانگین نرخ رشد سالانه ۱۱ درصد است. تولید ناخالص داخلی از ۶۷/۹ میلیارد رنمینبی به ۹۰ تریلیون رنمینبی افزایش پیدا کرد که نمایانگر یک افزایش ۱۷۴ برابری بر مبنای قیمت‌های ثابت بود و میانگین نرخ رشد سالانه ۸/۱ درصد را نشان می‌داد. سرانه تولید ناخالص داخلی نیز از ۱۱۹ رنمینبی به ۶۴۶۴۴ رنمینبی افزایش یافت که نمایانگر یک افزایش ۷۰ برابری بر اساس قیمت‌های ثابت بود. طبق آمار بانک جهانی، ارزش اقتصاد چین در سال ۲۰۱۸ بر اساس نرخ مبادله بازار برابر با ۱۳/۶ تریلیون دلار بود که در رده دوم پس از اقتصاد آمریکا به ارزش ۲۰/۵ تریلیون دلار قرار می‌گرفت. در حال حاضر چین تنها کشوری است که همه بخش‌ها را در قالب طبقه‌بندی صنعتی سازمان ملل در خصوص استانداردهای بین‌المللی همه فعالیت‌های اقتصادی (ISIC) داراست و بازده بسیاری از محصولات صنعتی‌اش در رده اول دنیا

^۱ رنمینبی (به چینی: 人民币) یکای پول رسمی کشور چین است که یکای اصلی آن هم یوان است. این پول از لحاظ قانونی در سرزمین اصلی چین رایج است اما در هنگ کنگ و ماکائو رایج نیست. معنای تحت‌اللفظی «رنمینبی» پول مردم است.

قرار دارد. چین به پیشرفت‌های چشمگیری در زمینه فناوری نائل آمده است و دستاوردهایی نظیر بمب‌های هسته‌ای، موشک‌های بالستیک، ماهواره‌های مصنوعی، پروازهای فضایی دارای سرنشین، برنج سوپرهیبریدی، ابررایانه‌ها، انسولین ترکیبی بووین، آرتیمیزینین و قطارهای پرسرعت به توسعه اجتماعی و اقتصادی این کشور قویاً کمک کرده‌اند.

تجارت خارجی چین همواره رو به رشد بوده است. در سال ۲۰۰۹، چین به بزرگ‌ترین صادرکننده کالا و دومین واردکننده بزرگ کالا تبدیل شد؛ در سال ۲۰۱۳، چین به بزرگ‌ترین کشور معامله‌کننده کالا در دنیا تبدیل شد. از زمان اصلاحات و گشایشات در سال ۱۹۷۰، سرمایه‌گذاری خارجی در چین افزایش قابل توجهی داشته و این کشور به یک مقصد جذاب برای سرمایه‌گذاری جهانی تبدیل شده است. چین به دومین اقتصاد بزرگ، بزرگ‌ترین تولیدکننده، بزرگ‌ترین معامله‌کننده کالا، دومین مصرف‌کننده بزرگ کالا، دومین کشور بزرگ جذب‌کننده سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی و بزرگ‌ترین دارنده ذخایر ارزی دنیا مبدل گردیده است (جدول ۱).

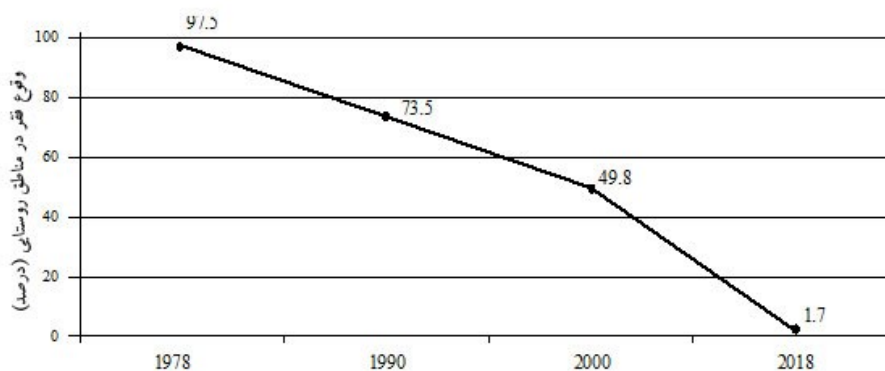
جدول ۱. رشد بنیه اقتصادی چین

شاخص	۱۹۵۲	۲۰۱۸	رشد
تولید ناخالص داخلی	۶۷/۹ میلیارد رنمینی	۹۰ تریلیون رنمینی	۱۷۴ برابر
درآمد مالی	۶/۲ میلیارد رنمینی (در سال ۱۹۵۰)	۱۸/۳۳ تریلیون رنمینی	به‌طور میانگین سالانه ۱۲/۵ درصد
ارزش افزوده صنعتی	۱۲ میلیارد رنمینی	۳۰/۵ تریلیون رنمینی	۹۷۰ برابر
سرانه تولید ناخالص داخلی	۱۱۹ رنمینی	۶۴۶۴۴ رنمینی	۷۰ برابر
نرخ مصرف نهایی	۷۸/۹ درصد	۵۴/۳ درصد	--
سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی غیرمالی	۹۲۰ میلیون دلار (در سال ۱۹۸۳)	۱۳۵ میلیارد دلار	۱۴۶ برابر
معامله کالا	۱/۹ میلیارد دلار	۴/۶ تریلیون دلار	۲۳۸۰ برابر

معیشت مردم چین به میزان زیادی بهبود یافته است. تلاش و پشتکار موجب گردیده مردم چین از غذا و پوشاک کافی بهره‌مند شوند و آنها را قادر ساخته تا زندگی شرافتمندانه‌ای داشته باشند و در همه جهات به سمت یک جامعه شکوفا گام بردارند (جدول ۲). جمعیت روستایی زیر خط فقر در چین از ۷۷۰ میلیون نفر در سال ۱۹۷۸ به ۱۶/۶ میلیون نفر در سال ۲۰۱۸ کاهش یافته است. موارد وقوع فقر در مناطق روستایی نیز از ۹۷/۵ درصد به ۱/۷ درصد تنزل پیدا کرده که یک کاهش ۹۵/۸ درصدی را نشان می‌دهد (شکل ۱). این یک دستاورد قابل توجه در تاریخچه کاهش فقر به شمار می‌رود (مربع ۱).

جدول ۲. بهبود استانداردهای زندگی مردم چین

سال	شاخص	سال های ابتدایی پس از تأسیس جمهوری خلق چین	۱۹۸۰	۲۰۱۸
	نسبت جمعیت روستایی زیر خط فقر کنونی	فقر شدید	۹۶/۲ درصد	۱/۷ درصد
	سرنه در آمد قابل مصرف	۹۸ رنمینی (در سال ۱۹۵۶)	۱۱۷ رنمینی (در سال ۱۹۷۸)	۲۸۲۲۸ رنمینی
	امید به زندگی	۳۵	۶۵	۷۷
	نرخ مرگ و میر نوزادان	۲۰۰ درصد	۴۸ درصد	۶/۱ درصد
	نرخ ثبت نام پیش دبستانی	۲۰ درصد	۹۵/۵ درصد (در سال ۱۹۷۸)	نرخ تکمیل تحصیلات اجباری ۹ ساله: ۹۴/۲ درصد
	میانگین سال های مدرسه در میان افراد ۱۵ سال و بالاتر	۸۰ درصد بی سواد	۵/۳	۹/۶
	نرخ ناخالص ثبت نام در مقاطع عالی	۰/۲۲ درصد	۲/۲۲ درصد	۴۸/۱ درصد

شکل ۱. نرخ وقوع فقر در مناطق روستایی چین بین سال های ۱۹۷۸ تا ۲۰۱۸

مربع ۱. دستاوردها در حوزه ریشه‌کنی فقر

از زمان برگزاری دوازدهمین کنگره ملی حزب کمونیست چین در سال ۲۰۱۲، چین برنامه هدفمند کاهش فقر را به اجرا گذاشته و به پیشرفت‌های قابل‌ذکری در این زمینه دست یافته است. جمعیت فقیر روستایی چین از ۹۹ میلیون نفر در سال ۲۰۱۲ به ۱۶/۶ میلیون نفر در سال ۲۰۱۸ کاهش پیدا کرد که یک کاهش ۸۲/۴ میلیون نفری و میانگین کاهش سالانه ۱۳ میلیون نفر را نشان می‌دهد. موارد وقوع فقر در چین نیز از ۱۰/۲ درصد به ۱/۷ درصد تنزل پیدا کرد که نمایانگر کاهش تقریباً ۹ درصدی بود. در سال ۲۰۱۹، چین در راستای کمک به حداقل ۱۰ میلیون نفر دیگر و ریشه‌کنی فقر در حدود ۳۳۰ شهر گرفتار فقر، برنامه‌ریزی نمود. طی بیش از ۴۰ سال اصلاحات و گشایشات از سال ۱۹۷۸ به بعد، طبق خط فقر بین‌المللی ۱/۹ دلار در ازای هر فرد در روز که توسط بانک جهانی تعریف شده، بیش از ۸۰۰ میلیون چینی از فقر رهایی یافته‌اند که این رقم ۷۰ درصد موارد رهایی از فقر در سطح جهان را طبق مدت زمان مذکور تشکیل می‌دهد. چین اولین کشور در حال توسعه است که هدف کاهش فقر را در قالب اهداف توسعه هزاره سازمان ملل محقق ساخته است. آنتونیو گوترش دبیرکل سازمان ملل، چین را به عنوان کشوری که بیشترین کمک را در زمینه کاهش فقر در جهان مبدول داشته تحسین نمود. در سال ۲۰۱۸، مجمع عمومی سازمان ملل قطعنامه‌ای را در زمینه ریشه‌کنی فقر در مناطق روستایی تصویب نمود که مفهوم و کارکرد کاهش هدفمند فقر که چین به اجرا گذاشته بود را شامل می‌شد. چین تجارب فراوانی در زمینه مبارزه جهانی با فقر در اختیار دیگران قرار داده است.

چین یک سیستم اولیه تأمین اجتماعی ایجاد نموده که خدمات سالمندی، خدمات پزشکی، معاش حداقلی، مسکن و تحصیل را پوشش می‌دهد. این سیستم از لحاظ مقیاس، بزرگ‌ترین سیستم تأمین اجتماعی در دنیاست و بیشترین جمعیت را پوشش می‌دهد. تا پایان سال ۲۰۱۸:

- افراد تحت پوشش بیمه خدمات سالمندی کارگران شهری ۴۱۹ میلیون نفر بودند
- افراد تحت پوشش بیمه بیکاری ۱۹۶ میلیون نفر بودند
- افراد تحت پوشش بیمه جبران صدمات در حین کار ۲۳۹ میلیون نفر بودند
- افراد تحت پوشش خدمات سالمندی پایه ۹۰۰ میلیون نفر بودند
- افراد تحت پوشش بیمه خدمات پزشکی پایه ۱/۳ میلیارد نفر بودند، یعنی تقریباً کل جمعیت کشور

طی ۷۰ سال گذشته، میزان امید به زندگی در چین از ۳۵ سال در سال ۱۹۴۹ به ۷۷ سال در سال ۲۰۱۸ افزایش یافته که از میانگین ۷۲ سال در سطح دنیا بالاتر است. طی ۷۰ سال گذشته، طرز فکر مردم چین دستخوش تغییرات ژرف شده است. آنها فرهنگ سنتی چین را تداوم بخشیده‌اند، ارزش‌های مدرن چین را بسط و گسترش داده‌اند و زندگی فرهنگی خود را غنا بخشیده و تقویت نموده‌اند. بر اساس یک گزارش جهانی در زمینه رفاه که در سال ۲۰۱۸ توسط گروه مشاوره بوستون (BCG) منتشر گردید، جایگاه چین طی یک دهه گذشته ۲۵ رده ارتقا یافته که این سریع‌ترین نرخ رشد در میان ۱۲۵ کشور مورد بررسی به شمار می‌رود. ^۲ جایگاه و نفوذ بین‌المللی چین به میزان زیادی افزایش یافته است. در سال ۱۹۷۱، چین کرسی مشروع خود را در سازمان ملل به دست آورد و نقش فعال‌تری در امور بین‌المللی بر عهده گرفت. طی ماه‌های آوریل و مه ۱۹۸۰، چین کرسی خود را در صندوق بین‌المللی پول (IMF) و بانک جهانی به دست آورد. در سال ۲۰۰۱، چین به سازمان تجارت جهانی (WTO) پیوست و نقش پررنگ‌تری و عمیق‌تری در مبادلات و همکاری‌های اقتصادی و تجاری بر عهده گرفت. چین در میان جامعه بین‌المللی روابط دوستانه‌ای شکل داده، با ۱۷۹ کشور روابط دیپلماتیک برقرار نموده و ۱۱۰ شراکت از انواع گوناگون ایجاد کرده است. از زمان برگزاری هجدهمین کنگره ملی حزب کمونیست چین در سال ۲۰۱۲، چین یک آینده مشترک و ابتکار کمربند و جاده را به جامعه جهانی پیشنهاد داده است که این پیشنهادات در بسیاری از قطعنامه‌های سازمان ملل گنجانیده شده‌اند و نزد جامعه بین‌المللی به رسمیت شناخته شده‌اند و با واکنش گرمی مواجه گردیده‌اند.

موفقیت‌های چین به مدد سخت‌کوشی حاصل گردیده‌اند. چین به عنوان کشوری بزرگ با حدود ۱/۴ میلیارد نفر جمعیت نمی‌تواند از طریق درخواست مساعدت و انتظار کشیدن به رونق و شکوفایی دست یابد. سخت‌کوشی تنها گزینه موجود است. چین به تلاش‌های راسخ و بی‌وقفه نسل‌های مختلف مردم این کشور تکیه نمود که این امر در قالب پویش «۸۰۰ میلیون پیراهن در ازای یک هواپیمای بوئینگ» بازتاب پیدا کرده است. چین به مسئولیت‌های خویش در خوشی و سختی عمل کرد بدون آنکه مشکلات را به گردن دیگران بیندازد و بدون آنکه به دنبال توسعه از طریق تحمیل تجارت یا استثمار کشورهای دیگر باشد. چین به روحیه پیشگامانه متوسل شد، همانند پر کردن رودخانه از سنگریزه جهت عبور از آن، بدون آنکه مسیر امپریالیزم و استعمارگری را دنبال کند، یا اینکه بخواهد از الگوی توسعه‌ای کشورهای غربی تقلید کند. چین مسیر مختص خود را به کمک اقدامات تجربی برجسته، بر اساس شرایط، تجارب و درس‌های برگرفته خویش و همچنین دستاوردهای دیگر تمدن‌ها روشن و درخشان ساخت.

۲. چین از طریق تعامل با دنیا توسعه می‌یابد

چین بخشی از دنیاست و توسعه این کشور ارتباط نزدیکی با بقیه دنیا دارد. طی روزهای اول پس از تأسیس جمهوری خلق چین، این کشور دست به تلاش‌های بزرگی زد تا محاصره خارجی را درهم بشکند و فعالانه دست به مبادلات اقتصادی، تجاری و فرهنگی با دیگر کشورها زد. از زمان اصلاحات و گشایشات در سال ۱۹۷۸، در پی روند جهانی‌سازی و ترویج

^۲ گروه مشاوره بوستون، «ایجاد موازنه میان رفاه و رشد: ارزیابی ۲۰۱۸ توسعه اقتصادی پایدار»، سپتامبر ۲۰۱۹.

گشایشات به عنوان یک سیاست دولتی بنیادین، چین به دنبال آن بوده تا با باز کردن درها به توسعه دست یابد. چین در قالب تعامل مثبت و توسعه مشترک آغوش خود را بر روی دنیا گشوده است، از دنیا درس‌هایی فرا گرفته است و به دنیا کمک نموده است.

«**استقبال از بیرون» با گام‌های بلند.** چین سرشار از انرژی و شور و حرارت است. جامعه بین‌المللی نگاه خوش‌بینانه‌ای به چین دارد. کشورهای بیشتر و بیشتری به همکاری با چین مبادرت می‌ورزند. کسب‌وکارهای خارجی بیشتر و بیشتری در چین سرمایه‌گذاری می‌کنند و کسب‌وکار خود را در آنجا راه می‌اندازند. خارجی‌های بیشتر و بیشتری جهت تحصیل، کار و گردش به چین سفر می‌کنند. بین سال‌های ۱۹۷۸ تا ۲۰۱۸، چین مجموعاً بیش از ۲ تریلیون دلار در قالب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی غیرمالی جذب نموده است و حدود ۱ میلیون کسب‌وکار با سرمایه‌گذاری خارجی در این کشور راه‌اندازی شدند. در سال ۲۰۱۸، تقریباً نیم میلیون دانشجوی خارجی جهت تحصیل به چین سفر کردند. از زمان عضویت چین در سازمان تجارت جهانی در سال ۲۰۰۱، مشارکت چین در جهانی‌سازی اقتصادی پیامدهای چشمگیرتر و سریع‌تری را به ارمغان آورده است (مربع ۲). بین سال‌های ۲۰۰۱ تا ۲۰۱۸، واردات کالا توسط چین از ۲۴۴ میلیارد دلار به ۲/۱ تریلیون دلار افزایش یافت. این افزایش به‌طور میانگین سالانه ۱۳/۶ درصد بود که از میانگین جهانی ۶/۸ درصد بالاتر بود. واردات خدمات توسط چین از ۳۹/۳ میلیارد دلار به ۵۲۵ میلیارد دلار افزایش پیدا کرد که نمایانگر افزایش میانگین سالانه ۱۶/۵ درصد بود و ۹/۴ درصد مجموع رقم جهانی را تشکیل می‌داد.

مربع ۲. جایگاه چین به عنوان یک قدرت تجاری به میزان فزاینده‌ای تقویت شده است

بین سال‌های ۱۹۷۸ تا ۲۰۱۸، مجموع واردات و صادرات کالا توسط چین ۲۲۳ برابر افزایش یافت و مجموع واردات و صادرات خدمات توسط این کشور نیز ۱۴۷ برابر افزایش پیدا کرد. در ماه نوامبر ۲۰۱۸، چین دارای روابط تجاری با بیش از ۲۳۰ کشور و منطقه بود. این کشور ۱۷ قرارداد تجارت آزاد با ۲۵ کشور و منطقه امضا کرده بود و تقریباً به همه سازمان‌های اقتصادی و مالی بین‌المللی معتبر و مکانیسم‌های اقتصادی چندجانبه پیوسته بود. طبق آمارهای سازمان تجارت جهانی، در سال ۲۰۱۷ سهم چین از مجموع واردات و صادرات کالا در سطح دنیا به ترتیب ۱۰/۲ درصد و ۱۲/۸ درصد بود؛ این ارقام در سال ۲۰۱۸ به ترتیب ۱۰/۸ درصد و ۱۲/۸ درصد بودند. بین سال‌های ۲۰۰۱ تا ۲۰۱۸، ارقام فوق‌الذکر به‌طور میانگین سالانه ۱۳/۸ درصد افزایش یافتند. ارقام فوق‌مؤید آن هستند که جایگاه چین به عنوان بزرگ‌ترین معامله‌گر کالا در دنیا بیش از پیش تقویت گردیده است.

«**گرایش به سمت بیرون» با گام‌های بلند.** از سرمایه‌گذاری اقتصادی و تجاری گرفته تا مبادلات فرهنگی، از همکاری دولتی گرفته تا مبادلات میان مردم، چین دست به تبادلات و همکاری‌های همه‌جانبه، گسترده و چندسطحی با دیگر کشورها زده و با شتاب و دامنه بیشتری به سمت جهانی شدن حرکت می‌کند. سرمایه‌گذاری‌ها و همکاری‌های خارجی

چین به صورت محکم و استوار از لحاظ کیفیت و مقیاس بهبود یافته‌اند. در سال ۲۰۱۸، سرمایه‌گذاری‌های خارجی چین به ۱۴۳ میلیارد دلار رسید که یک رشد ۵۳ برابری را در مقایسه با سال ۲۰۰۲ تجربه نموده و سالانه به‌طور میانگین ۲۸/۲ درصد افزایش پیدا کرده است. تجارت خارجی چین هر ساله شاهد رشد بوده است. بین سال‌های ۱۹۷۸ تا ۲۰۱۸، تجارت خارجی چین بالغ بر ۵۲/۲ تریلیون دلار بوده است. در سال ۲۰۱۸، صادرات کالا توسط چین ۲/۵ تریلیون دلار بود و صادرات خدمات نیز ۲۶۷ میلیارد دلار بود. طی سال‌های اخیر، چین جایگاه خود را به عنوان بزرگ‌ترین منبع گردشگری خارجی حفظ نموده است. در سال ۲۰۱۸، تعداد گردشگرانی که از چین به کشورهای دیگر سفر کردند حدود ۱۵۰ میلیون نفر بود.

توسعه کشور و در عین حال منفعت‌رسانی به دنیا. گشایشات منابع مالی، فناوری‌های پیشرفته، تجارب مدیریتی ای برای چین به ارمغان آورده‌اند، طرز فکر مردم چین را دستخوش تغییر کرده و خلاقیت آنها را تقویت کرده‌اند و به فرآیند مدرن‌سازی چین کمک کرده‌اند. همزمان، گشایشات چین موجب شده تا یک بازار فراگیر برای کشورهای دیگر فراهم شود. گشایشات در حوزه سرمایه‌گذاری و تجارت خدمات چین موجب تسهیل رشد اقتصادی و اشتغال محلی در کشورهای مربوطه شده است. چین به‌طور فعال در تقسیم نیروی کار بین‌المللی مشارکت داشته که این امر به تخصیص معقول‌تر منابع جهانی انجامیده است. صادرات باکیفیت چین تقاضای موجود در بازارهای بین‌المللی را برطرف ساخته‌اند، از هزینه‌های زندگی در کشورهای مقصد کاسته‌اند و فشارهای تورمی آنها را کاهش داده‌اند. مردم چین اکنون به سرتاسر دنیا سفر می‌کنند که این امر موجب غنای چشمگیر مبادلات فرهنگی و یادگیری متقابل میان چین و دیگر کشورها شده است.

۳. چین انرژی مثبت به صلح و توسعه دنیا تزریق کرده است

مسیر توسعه‌ای چین از ویژگی‌ها و مشخصه‌های منحصر به فرد چینی و یک نگرش جهانی فراگیر و دوراندیشانه برخوردار است. این کشور خودش را وقف منافع کل بشریت کرده است. طی ۷۰ سال گذشته، مردم چین به سختی تلاش کرده‌اند به توسعه دست یابند و در عین حال به صلح در دنیا کمک کرده‌اند و توسعه مشترک همه کشورها را شتاب بخشیده‌اند.

چین در ارتباط با صلح و توسعه در دنیا راهکارهایی ارائه می‌دهد. طی روزهای اول پس از تأسیس جمهوری خلق چین، چین سیاست خارجی مستقل و مبتنی بر صلح خود را تدوین نمود و این سیاست به صلح جهانی پس از جنگ جهانی دوم کمک کرد. در اوایل سال ۱۹۵۰، چین، هند و میانمار مشترکاً پنج اصل همزیستی مسالمت‌آمیز را پیشنهاد کردند (احترام متقابل به حاکمیت ملی و تمامیت ارضی، عدم تجاوز دوسویه، عدم مداخله در امور داخلی یکدیگر، برابری و منفعت متقابل و همزیستی مسالمت‌آمیز). این‌ها به هنجارهای پایه روابط بین‌الملل و اصول بنیادین حقوق بین‌الملل تبدیل شده‌اند. چین از منافع کشورهای در حال توسعه پاسداری کرده و نقش مهمی در ایجاد یک نظم سیاسی و اقتصادی بین‌المللی منصفانه و برابر ایفا می‌کند. طی سال‌های اخیر، چین طیفی از مفاهیم و ابتکارات بین‌المللی مهم را پیشنهاد کرده که از جمله آنها می‌توان به ایجاد یک جامعه جهانی با آینده مشترک، یک الگوی جدید روابط بین‌الملل، ابتکار کمربند و جاده، اصل تبعیت از صلاح همگانی و دنبال کردن منافع مشترک، چشم‌انداز امنیت مشترک، جامع، مشارکتی و پایدار، اصول رایزنی گسترده، اهتمام

مشترک و منافع مشترک در حاکمیت جهانی و اصول برابری، یادگیری متقابل، گفتگو و شمول‌پذیری میان تمدن‌ها اشاره کرد. در قالب این پیشنهادات، خردورزی و راهکارهای چین در راستای حفظ صلح جهانی و ترویج توسعه مشترک ارائه گردیده‌اند.

چین در قالب اقدامات واقعی از صلح جهانی پاسداری می‌کند. طی ۷۰ سال گذشته، چین به هیچ جنگ یا منازعه‌ای دامن نزده و حتی یک وجب به سرزمین‌های خارجی تجاوز نکرده است. از زمان اصلاحات و گشایشات در سال ۱۹۷۸، چین از تعداد نیروهای مسلح خود به میزان ۴ میلیون نفر کاسته است. چین به‌طور فعال در حوزه‌های کنترل تسلیحاتی، خلع سلاح و عدم اشاعه تسلیحاتی در مقیاس بین‌المللی مشارکت کرده، مخالف هرگونه رقابت تسلیحاتی است و از موازنه راهبردی و ثبات جهانی پاسداری می‌کند. چین بیش از ۲۰ پیمان چندجانبه در خصوص کنترل تسلیحاتی، خلع سلاح و عدم اشاعه تسلیحاتی از جمله پیمان عدم اشاعه تسلیحات هسته‌ای را امضا نموده یا به آنها پیوسته است. چین دومین کشور تأمین‌کننده بودجه معمول و بودجه صلح‌بانی سازمان ملل است و بیشترین نیروها را در میان کشورهای عضو دائم شورای امنیت سازمان ملل به مأموریت‌های صلح‌بانی اختصاص داده است (مربع ۳). در سال ۲۰۱۵، چین اعلام کرد یک صندوق ده ساله ۱ میلیارد دلاری موسوم به صندوق صلح و توسعه چین - سازمان ملل راه‌اندازی می‌کند. این صندوق در سال ۲۰۱۶ رسماً عملیاتی شد. چین در قالب مذاکره و رایزنی همواره خودش را وقف حل و فصل مناقشات در خصوص تعیین مرزهای سرزمینی و دریایی کرده است. چین مشکلات در زمینه تعیین مرزهای زمینی را با ۱۲ کشور از مجموع ۱۴ کشور همسایه خود حل و فصل کرده و مرز دریایی میان چین و ویتنام را در خلیج بیبو ترسیم نموده است. این امر راهگشای حل و فصل دیگر مشکلات تاریخی میان کشورها و همچنین دیگر مناقشات بین‌المللی شده است. چین نقش سازنده‌ای در زمینه حل و فصل مسائل بین‌المللی و منطقه‌ای عمده ایفا نموده است.

مربع ۳. حمایت فعال چین از عملیات‌های صلح‌بانی سازمان ملل

چین از تأمین‌کنندگان عمده بودجه صلح‌بانی سازمان ملل است و در میان کشورهای عضو دائم شورای امنیت سازمان ملل بیشترین نیرو را به این امر اختصاص می‌دهد. تا دسامبر ۲۰۱۸، چین در ۲۴ عملیات صلح‌بانی سازمان ملل شرکت کرده بود و بیش از ۳۹۰۰۰ نیرو را به این امر اختصاص داده بود که از میان آنها ۱۳ نفر حین انجام وظیفه جان خود را از دست دادند. در ماه سپتامبر ۲۰۱۵، چین اعلام کرد قصد دارد به سیستم جدید موسوم به سیستم آمادگی قابلیت صلح‌بانی سازمان ملل بپیوندد و یک نیروی صلح‌بانی آماده‌باش متشکل از ۸۰۰۰ نیرو تشکیل دهد. از ماه دسامبر ۲۰۰۸، چین در قالب اجرای یکی از قطعه‌نامه‌های شورای امنیت سازمان ملل ناوگان دریایی خود را جهت اسکورت منظم کشتی‌ها به خلیج عدن و آب‌های نزدیک سواحل سومالی اعزام کرده است. چین همچنین نیروهایی را جهت انجام مأموریت‌های بین‌المللی در خصوص امدادسانی و کمک بشردوستانه اعزام نموده است.

چین توسعه همگانی را در سرتاسر دنیا ترویج می‌کند. چین به عنوان بزرگ‌ترین کشور در حال توسعه دنیا همواره حامی، عامل و مروج کاهش فقر و توسعه جهانی بوده است. چین همسو با این اهداف ابتکار همکاری جنوب - جنوب را به اجرا می‌گذارد و بدون هیچگونه شرط و شروط سیاسی به دیگر کشورهای در حال توسعه کمک می‌کند و حداقل کشورهای کمتر توسعه یافته را در راستای ریشه‌کنی فقر یاری می‌دهد.

از اوایل دهه ۱۹۵۰ به بعد، طی شش دهه‌ای که چین ارائه کمک‌های خارجی را آغاز کرده است، این کشور حدود ۴۰۰ میلیارد رنمینبی به ۱۶۶ کشور و سازمان بین‌المللی کمک کرده و بیش از ۶۰۰۰۰۰۰ امدادرسان اعزام نموده که از میان آنها بیش از ۷۰۰ نفر جان خود را فدای توسعه دیگر کشورها کردند. در هفت مورد، چین بدهی کشورهای فقیر و به شدت مقروض و کشورهای کمتر توسعه یافته که وام‌های دولتی بدون بهره از این کشور دریافت کرده بودند را بخشیده است. چین کمک‌های پزشکی در اختیار ۶۹ کشور در آسیا، آفریقا، آمریکای لاتین، حوزه دریای کارائیب و اقیانوسیه قرار داده و بیش از ۱۲۰ کشور در حال توسعه را در زمینه اجرای اهداف توسعه هزاره سازمان ملل یاری داده است.

چین به‌طور فعال در رایزنی‌ها در خصوص دستور کار ۲۰۳۰ سازمان ملل برای توسعه پایدار شرکت کرده و اجرای کامل این سند را تضمین نموده است. چین اولین کشوری بود که یک طرح ملی و یک گزارش پیشرفت در خصوص اجرای این سند تهیه نمود و در بسیاری از حوزه‌ها به نتایج زودهنگام دست پیدا کرده است. در چارچوب ابتکار همکاری جنوب - جنوب، چین به دیگر کشورهای در حال توسعه کمک کرده تا سند ۲۰۳۰ را به اجرا بگذارند. طی سه سال پس از عملیاتی شدن صندوق صلح و توسعه چین - سازمان ملل در سال ۲۰۱۶، چین ۲۷ برنامه را ذیل صندوق فرعی سند ۲۰۳۰ در خصوص توسعه پایدار به اجرا گذاشته که ۴۹ کشور آسیایی، آفریقایی و آمریکای لاتین را منتفع ساخته‌اند و به موتور قدرتمند اجرای جهانی سند ۲۰۳۰ تبدیل شده‌اند. در سال ۲۰۱۵، چین اعلام کرد صندوق مساعدت همکاری جنوب - جنوب (SSCAF) را راه‌اندازی می‌کند. تا سال ۲۰۱۸، چین بیش از ۲۰۰ برنامه همکاری توسعه‌ای ذیل صندوق مساعدت همکاری جنوب - جنوب در حوزه‌های امدادسانی، خدمات بهداشتی، محافظت از زنان و کودکان، امدادسانی به پناهجویان و محافظت از محیط زیست در بیش از ۳۰ کشور آسیایی، آفریقایی و آمریکایی به اجرا گذاشته بود.

۴. مسیر توسعه چین با واقعیات و الزامات زمانه همخوانی دارند

انتخاب مسی، نقش حیاتی و مهمی در توسعه موفق یک کشور ایفا می‌کند. چین به عنوان یک کشور پهناور با حدود ۱/۴ میلیارد جمعیت فاقد هرگونه تجربه تاریخی در زمینه مدرن‌سازی است و مجبور است خودش مسیر پیش روی را ترسیم کند. طی ۷۰ سال گذشته، چین به موفقیت‌های بزرگی دست یافته است. دلیل غایی چنین چیزی آن است که چین مسیر درست را پیدا کرده و همچنان همین مسیر را دنبال خواهد کرد - یعنی مسیر سوسیالیسم با رنگ و بوی چینی.

این مسیر مبتنی بر شرایط و اوضاع و احوال واقعی چین است. چین از طریق تفکر و تأمل درباره واقعیت و تاریخچه خویش و همچنین دست زدن به اقدامات تجربی، خردورزی را از فرهنگ خویش وام گرفته و از نقاط قوت دیگر کشورها، چه شرقی

و چه غربی، درس گرفته است. چین به مسیر انتخابی خود پایبند است، اما هیچگاه سرسختانه مخالف تغییر نیست. این کشور از تجارب دیگران بهره می‌گیرد، اما هیچگاه دست به تقلید کورکورانه نمی‌زند.

در این مسیر در واقع منافع مردم در اولویت قرار می‌گیرند. در چین، مردم کشور را به معنای واقعی اداره می‌کنند. چین به مدت ۷۰ سال از فلسفه توسعه مردم‌محور تبعیت نموده و همه تلاش‌های خود را به سمت تحقق آرمان مردم مبنی بر برخورداری از یک زندگی بهتر و حفظ حقوق دموکراتیک خویش معطوف ساخته است. چین به دنبال بسیج نیروها در میان مردم، ترویج توسعه با تکیه بر مردم و منفعت‌رسانی به مردم از طریق توسعه است.

این مسیر در واقع مسیر اصلاحات و نوآوری است. هیچگونه راه‌حل آماده‌ای برای مسائل توسعه‌ای پیش روی چین وجود ندارد. مردم چین سخت‌گوشانه و جسورانه دشواری‌ها و چالش‌ها را از طریق اصلاحات و نوآوری از میان برداشته‌اند و موانع سازمانی پیش روی توسعه را برطرف ساخته‌اند. هدف از این امر آزادسازی و توسعه بهره‌وری و جنب‌وجوش اجتماعی، بهبود و توسعه سوسیالیسم چینی و مدرن‌سازی نظام و ظرفیت حاکمیتی چین است.

این مسیر در واقع مسیر جستجوی توسعه همگانی از طریق گشایش است. چین از سیاست بنیادین دولتی مبتنی بر گشایش تبعیت می‌کند و یک راهبرد گشایش را دنبال می‌کند که منفعت متقابل به همراه دارد. چین توسعه به هم پیوسته را ترویج نموده است. چین در عین حال که خودش توسعه می‌یابد، ثمره آن را با دیگر کشورها و ملت‌ها تقسیم نموده است. این کشور یک فرآیند تکاملی تاریخی را محقق نموده و از یک کشور کاملاً بسته به یک کشور باز تبدیل شده است. چین در جهانی‌سازی اقتصادی مشارکت فعال دارد و مروج آن است و صلح و توسعه را برای بشریت تسهیل می‌کند.

این مسیر در واقع مسیر حاکمیت قانون‌محور است. چین حاکمیت قانون را به عنوان یک اصل بنیادین در اداره کشور به اجرا می‌گذارد. چین پیشرفت هماهنگ را در خصوص اداره قانون‌محور کشور، اعمال قانون‌محور اختیارات دولتی و مدیریت قانون‌محور دولت دنبال می‌کند. حاکمیت قانون یک تضمین سازمانی بنیادین، کلی و پایدار برای توسعه چین است. حاکمیت قانون متضمن یک جامعه پرتوان و منظم در بحبوه تغییرات عمیق است و صلح و ثبات پایدار را تضمین می‌کند.

طی ۷۰ سال گذشته، موفقیت چین به مدد رهبری حزب کمونیست حاصل گردیده است. به واسطه قلمرو پهناور و اوضاع و احوال کشوری پیچیده چین، اداره این کشور بسیار سخت و دشوار است. بدون یک رهبری متمرکز، متحد و استوار، چین به سمت تجزیه و فروپاشی سوق می‌یافت و موجب هرج‌ومرج گسترده در آنسوی مرزها می‌شد. حزب کمونیست چین نقش رهبری کانونی این کشور را ایفا می‌کند. این حزب مدت‌های مدیدی کشور را اداره کرده و از مردم حمایت کرده است. دلیل این امر رسالت بنیادین حزب مبنی بر سعادت و خوشبختی برای مردم، احیای طراوت و شادابی ملت چین و ترویج صلح و توسعه برای بشریت است. دلیل این امر توانایی و ظرفیت خودارتقایی و رهبری راسخ، نظریات کارآمد، نظم و انضباط سختگیرانه و بهبود مکانیسم‌های گزینش مسئولان مناسب و باکفایت است، امری که ثبات، پیشرفت و پاکی حزب را تضمین نموده است. دلیل این امر برنامه‌ریزی راهبردی برای توسعه بلند مدت کشور و کفایت در اجرای سیاست‌های

مشخص است. دلیل این امر توانایی آزاداندیشانه جهت سازگاری با تغییرات، پیشبرد میراث موجود و در عین حال جذب نقاط قوت دیگران و همچنین توانایی متحدسازی، سازماندهی و ایجاد انگیزه در مردم است.

طی ۷۰ سال گذشته، چین بسیاری از خطرات را خنثی نموده و بر بسیاری از چالش‌ها غلبه کرده است و گام به گام به سمت جلو حرکت کرده است. به خصوص، از زمان برگزاری هجدهمین کنگره ملی حزب کمونیست در سال ۲۰۱۲، چین شاهد دستاوردهای تاریخی در زمینه تغییر بوده است. ملت چین روی پای خود ایستاده و به شکوفایی دست یافته است و بیش از هر زمان دیگری به تحقق هدف خود مبنی بر ایجاد طراوت و شادابی نزدیک شده است. با گذشت زمان، مسیر توسعه چین و چشم‌انداز این کشور درخشان‌تر بنظر می‌رسد (مریخ ۴).

چین طی ۷۰ سال توسعه به پیشرفت چشمگیری نائل آمده است. با این حال، بُعد اصلی بستر و بافتار چین – اینکه چین همچنان در مرحله اولیه سوسیالیسم قرار دارد – هنوز تغییر نکرده است. جایگاه چین به عنوان بزرگ‌ترین کشور در حال توسعه دنیا تغییری نکرده است. اگر قرار باشد ناهمگونی میان توسعه نامتوازن و ناکافی و نیاز روزافزون مردم به زندگی بهتر برطرف گردد و اطمینان حاصل شود که جمعیت ۱/۴ میلیارد نفری چین از سطح شرافتمندانه‌ای از رونق و شکوفایی برخوردارند، این کشور هنوز راه درازی در پیش دارد که باید طی کند.

مربع ۴. دیدگاه مثبت درباره آینده توسعه چین در داخل و خارج از این کشور

مردم چین به دورنمای این کشور کاملاً اطمینان دارند. بر اساس گزارش افکار عمومی درباره وضعیت جامعه که در ماه نوامبر ۲۰۱۸ توسط واحد اطلاعات اقتصادی (EIU) منتشر گردید، پاسخ‌دهندگان چینی نسبت به آینده کشور خود خوش‌بین بودند و ۹۱/۴ درصد آنها معتقد بودند چین طی یک دهه آینده در زمینه تبدیل شدن به یک جامعه بهتر به پیشرفت‌هایی نائل خواهد آمد و بالاترین درجه رضایتمندی را در میان همه کشورهای مورد بررسی کسب خواهد کرد. بررسی مذکور ۳۲۲۱ نفر از ۵۰ کشور و منطقه دنیا را پوشش می‌داد.^۳ وجهه بین‌المللی چین در حال بهبود است. بر اساس نتایج یک بررسی که مشترکاً توسط انجمن غیرانتفاعی آلمانی آتلانتیک بروک و شرکت نظرسنجی آلمانی سیوی در ماه مارس ۲۰۱۹ منتشر گردید، ۴۲/۳ درصد پاسخ‌دهندگان معتقد بودند چین در مقایسه با آمریکا شریک مطمئن‌تری برای آلمان است.^۴ بر اساس پژوهش موسوم به «بررسی جهانی ۲۰۱۸ وجهه بین‌المللی چین» پاسخ‌دهندگان خارجی امتیاز ۶/۲ از ۱۰ را به وجهه چین دادند و سیاست‌های داخلی و خارجی این کشور را تحسین کردند و حاکمیت داخلی این کشور را به رسمیت شناختند. پژوهش مذکور بر روی ۱۱۰۰۰ نفر از ۲۲ کشور واقع در ۵ قاره انجام گرفت و در ماه آگوست ۲۰۱۹ توسط آکادمی چین معاصر و مطالعات جهانی (ACCWS) تحت نظارت گروه انتشارات بین‌المللی چین منتشر گردید.

^۳ واحد اطلاعات اقتصادی، «اولویت‌های پیشرفت: درک دیدگاه‌های شهروندان»، نوامبر ۲۰۱۸.

^۴ نظرسنجی عمومی سیوی طی ماه‌های نوامبر و دسامبر ۲۰۱۸ به سفارش آتلانتیک بروک.

گزارش نشان می‌دهد که وجهه چین به عنوان کشوری که به توسعه بین‌المللی کمک می‌کند روز به روز برجسته‌تر می‌شود، امری که ۴۸ درصد پاسخ‌دهندگان بر آن صحنه گذاشتند.^۵

پژوهش‌های بین‌المللی در مطالعات جهانی

---

^۵ آکادمی چین معاصر و مطالعات جهانی، «نظرسنجی جهانی ۲۰۱۸ درباره وجه ملی چین»، آگوست ۲۰۱۹.

۲. توسعه چین فرصتی برای دنیاست

با افزایش سریع بنیه ملی و نفوذ بین‌المللی چین، برخی مردم نگران آن هستند که این کشور طبق یک انتظار منسوخ، پس از قدرت گرفتن ناگزیر به سمت سلطه‌گری سوق یابد. آنها به همین خاطر نظریه‌ای را شکل داده‌اند که «تهدید چین» نامیده می‌شود. علل و رای این نظریه عبارتند از سوءبرداشت شناختی، غرض‌ورزی عمیقاً ریشه‌دار، ناموازنه رواشناختی که به واسطه دورنمای افول قدرت شکل گرفته و تحریف‌های عامدانه‌ای که توسط ذینفعان مربوطه صورت گرفته‌اند. تحقق شکوفایی ملی، ایجاد طراوت و شادابی و سعادت‌مندی مردم، رؤیای مشترک مردم چین و دیگر کشورهاست. توسعه چین نه یک تهدید یا چالش بلکه فرصتی برای دنیاست.

۱. چین عامل اصلی ثبات و منشأ قدرت برای اقتصاد دنیاست

بین سال‌های ۱۹۷۹ تا ۲۰۱۸، اقتصاد چین یک رشد سریع با نرخ میانگین سالانه ۹/۴ درصد را تجربه نمود و به موتور رشد اقتصاد جهانی تبدیل شد. در سال ۲۰۰۸، دنیا گرفتار بحران مالی شدیدی شد و ضربات سختی به پیکره اقتصادی جهانی وارد آمد. به مدد مجموعه‌ای تدابیر مؤثر و کارآمد جهت مقابله با بحران، اقتصاد چین به سرعت بهبود یافت و رشد متوسط و سریع خود را ادامه داد. در نتیجه، چین به عامل اصلی ثبات و منشأ قدرت برای اقتصاد جهان تبدیل شد.

چین بیشترین کمک را به رشد اقتصادی دنیا می‌کند. از زمان برگزاری هجدهمین کنگره ملی حزب کمونیست در سال ۲۰۱۲، چین مفاهیم توسعه نوآورانه، هماهنگی، سبز، باز و فراگیر را به اجرا گذاشته است. این کشور خودش را با توسعه اقتصادی جدید تطبیق داده، اصلاحات ساختاری در سمت عرضه را تقویت نموده و توسعه اقتصادی پایدار و سالم را با افزایش کیفیت و کارایی تداوم بخشیده است. طی سه سال گذشته، ارزش کل اقتصاد چین به ترتیب بالغ بر ۷۰، ۸۰ و ۹۰ تریلیون رنمینبی بوده که تقریباً برابر با ۱۶ درصد اقتصاد دنیاست. بین سال‌های ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۸، چین به‌طور میانگین بیش از ۲۸ درصد رشد اقتصادی دنیا را به خود اختصاص داد. برآوردها نشان می‌دهند که اگر چین نبود، میانگین نرخ رشد سالانه دنیا بین سال‌های ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۶ به میزان ۰/۶ درصد کندتر می‌شد و شدت نوسانات به میزان ۵/۲ درصد افزایش می‌یافت. طبق گزارش مؤسسه جهانی مک کینزی (MGI)، شاخص کل تأثیرپذیری اقتصاد دنیا از اقتصاد چین بین سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۷ به تدریج از ۰/۴ درصد به ۱/۲ درصد افزایش یافت و چین طی این دوره ۳۵ درصد بازده تولیدی دنیا را به خود اختصاص داد. نوآوری‌های چین در حوزه علم و فناوری رشد اقتصادی دنیا را شتاب بخشیده‌اند. طی سال‌های اخیر، سرمایه‌گذاری در حوزه علم و فناوری در چین رو به افزایش بوده و نوآوری‌های بزرگی در این حوزه‌ها صورت گرفته‌اند. در سال ۲۰۱۸، هزینه‌کرد چین در حوزه تحقیق و توسعه برابر با ۲/۱۹ درصد تولید ناخالص داخلی این کشور بود. طبق

^۶ مؤسسه جهانی مک کینزی، «چین و دنیا: در درون تکاپوی یک رابطه در حال تغییر»، جولای ۲۰۱۹.

شاخص جهانی نوآوری (GII) که توسط سازمان جهانی مالکیت فکری (WIPO) و سازمان‌های دیگر منتشر شده است، چین در سال ۲۰۱۹ به رشد خود ادامه داد و از جایگاه هفدهم در سال ۲۰۱۸ به جایگاه هفدهم ارتقا پیدا کرد (مربع ۵). چین تنها اقتصاد دارای درآمد متوسط در میان ۲۰ کشور برتر دنیاست.^۷ در حوزه فناوری‌های برتر، چین در حال همگام شدن با دیگران و پیشی گرفتن از آنهاست. ارتباطات کوانتومی، ابرمحاسبات، هوافضا، هوش مصنوعی، فناوری شبکه تلفن همراه نسل پنجم (جی ۵)، پرداخت موبایلی، حامل‌های جدید انرژی، قطارهای سریع‌السیر و فناوری مالی از جمله بخش‌هایی هستند که چین در آنها در سطح دنیا پیشتاز است. نوآوری‌های چین در حوزه علم و فناوری به‌طور گسترده مورد استفاده قرار می‌گیرند و کار و زندگی روزمره مردم دیگر کشورها را سهولت بخشیده‌اند و اقتصاد دنیا را شتاب تازه بخشیده‌اند.

مربع ۵. سازمان‌های بین‌المللی و مؤسسات خارجی نظرات مثبتی درباره نوآوری‌های چین در حوزه علم و فناوری دارند

طبق گزارش شاخص جهانی نوآوری منتشره توسط سازمان جهانی مالکیت فکری و دیگران، بررسی مجمع اقتصاد جدید بلومبرگ، بررسی نوآوری فناوری و صنعت کی‌پی‌ام‌جی، چین همچنان رتبه جهانی خود را در حوزه نوآوری ارتقا می‌دهد. اولاً اینکه، قابلیت‌های چین در حوزه نوآوری به‌طور مداوم بهبود یافته‌اند. شاخص جهانی نوآوری چین طی چهار سال متوالی ارتقا پیدا کرده است. طبق گزارش شاخص جهانی نوآوری، این کشور طی سال جاری به رتبه چهاردهم ارتقا پیدا کرده و تنها کشور با درآمد متوسط در میان ۲۰ کشور برتر است. ثانیاً، خوشه‌های علم و فناوری چین در مجموع در حال اوج‌گیری هستند. هجده خوشه علم و فناوری در چین جزو ۱۰۰ خوشه برتر علم و فناوری در سطح دنیا هستند که این رقم طی یکسال گذشته به اندازه دو خوشه افزایش یافته است. چین از این حیث در رده دوم پس از آمریکا قرار می‌گیرد، آمریکایی که ۲۶ خوشه علم و فناوری در میان ۱۰۰ خوشه برتر دنیا دارد. از میان خوشه‌های برتر علم و فناوری چین، خوشه شنزن - هنگ‌کنگ در رده دوم و خوشه چین در رده چهارم دنیا قرار دارند. رتبه‌بندی تقریباً همه خوشه‌های چینی در مقایسه با سال گذشته ارتقا پیدا کرده است. طبق بررسی بلومبرگ در میان کارشناسان تجاری دنیا، ۳۹ درصد پاسخ‌دهندگان معتقد بودند پکن تا سال ۲۰۳۵ به شهر برتر فناوری در دنیا تبدیل خواهد شد و ۲۶ درصد نیز اعتقاد داشتند شانگهای در آینده به کانون نوآوری‌های فناورانه در دنیا تبدیل خواهد شد.^۸ سوماً، کیفیت نوآوری در چین بیش از پیش بهبود یافته است. گزارش شاخص جهانی نوآوری خاطر نشان می‌سازد که کانون رقابت جهانی کنونی در حوزه نوآوری از کیفیت به کمیت تغییر یافته است. چین از حیث کیفیت نوآوری در رده پانزدهم قرار دارد و طی هفت ساله گذشته رتبه اول را در میان اقتصادهای دارای درآمد متوسط از آن خود کرده است. چین همچنین تنها اقتصاد دارای درآمد متوسط است که از لحاظ کیفیت دانشگاه‌ها، بین‌المللی‌سازی اختراعات محلی و کیفیت آثار علمی منتشره فاصله خود را با اقتصادهای پردرآمد کم کرده است. سنجش آثار علمی منتشره بر اساس تعداد موارد نقل‌قول از

^۷ سازمان جهانی مالکیت فکری، دانشگاه کرنل و مؤسسه اروپایی مدیریت بازرگانی، «شاخص نوآوری جهانی ۲۰۱۹»، جولای ۲۰۱۹.

^۸ بررسی مجمع اقتصادی بلومبرگ نیوز، جولای ۲۰۱۹.

پژوهش‌های محلی در خارج صورت می‌گیرد. چین از لحاظ کیفیت دانشگاه‌ها پس از آمریکا و انگلیس در رده سوم دنیا قرار دارد. چین از لحاظ حق امتیاز بین‌المللی اختراعات و کیفیت آثار علمی منتشره در رده اول در میان اقتصادهای دارای درآمد متوسط قرار دارد. عملکرد چین در زمینه ورودی - خروجی نوآوری به عملکرد برخی اقتصادهای پردرآمد نزدیک است یا بر آنها پیشی گرفته است و از لحاظ بازده با آلمان، انگلیس، فنلاند، اسرائیل و آمریکا برابری می‌کند. طرح‌های صنعتی، کاربرد علائم تجاری و صادرات محصولات خلاقانه و مبتنی بر فناوری‌های پیشرفته چین در حال اوج‌گیری هستند. تعداد درخواست‌های ثبت اختراع در چین از ۱۰۰۰۰ درخواست در سال ۱۹۹۰ به ۱/۳۸ میلیون درخواست در سال ۲۰۱۷ رسید.

چهارمًا، چین نسبت به نوآوری‌های فناورانه خوش‌بین‌تر است. طبق بررسی‌های صورت گرفته توسط بلومبرگ و کی‌پی‌ام‌جی، آمریکا و چین از بیشترین قابلیت جهت توسعه دستاوردهای فناورانه مختل‌کننده و دارای تأثیرات جهانی برخوردارند. چین نسبت به نوآوری‌های فناورانه خوش‌بین است و استدلال می‌کند که فناوری به شکل‌گیری دنیای بهتری می‌انجامد. به همین خاطر است که این کشور توانسته در برخی حوزه‌های فناوری با غرب همگام شده و از آنها پیشی بگیرد.^۹

در آینده، چین به عنوان عامل ثبات‌بخش و منشأ قدرت از نقش پررنگ‌تری برخوردار خواهد شد. در حال حاضر، اقتصاد دنیا فاقد شتاب مورد نیاز برای رشد است و استواری و صلابت اقتصاد چین اهمیت بیشتری نزد دنیا می‌یابد. اقتصاد چین از رشد پرشتاب به سمت توسعه باکیفیت سوق پیدا کرده و فرآیند صنعتی شدن جدید، کاربرد فناوری اطلاعات، شهرنشینی و مدرن‌سازی کشاورزی در حال شتاب گرفتن است. ساختار اقتصادی عمیقاً تعدیل می‌گردد، ارتقای صنعتی ادامه می‌یابد و حوزه‌های جدید رشد اقتصادی همواره پدیدار می‌شوند. نرخ شهرنشینی ساکنان دائمی در سال ۲۰۱۸ به ۵۹/۶ درصد رسید و به‌طور ثابت و یکنواخت به رشد خود ادامه خواهد داد. تعداد ساکنان دائمی شهرها همچنان افزایش خواهد یافت. این امر طیف گسترده‌ای از نیازها را در حوزه‌های گوناگون نظیر زیرساخت، املاک، خرده‌فروشی، درمان پزشکی و بهداشت عمومی، تحصیل، فرهنگ و سرگرمی به وجود خواهد آورد و به عنوان موتور توسعه اقتصادی نقش مهمی ایفا خواهد کرد. صنایع جدید و اشکال جدید کسب‌وکار در حال پیدایش هستند. در سال ۲۰۱۸، ارزش افزوده تولیدات در حوزه فناوری‌های پیشرفته در متایسه با سال قبل از آن ۱۱/۷ درصد افزایش پیدا کرد. ارقام مربوط به صنایع راهبردی نوظهور و تولید تجهیزات به ترتیب ۸/۹ درصد و ۸/۱ درصد بود. حامل‌های جدید انرژی، تلویزیون‌های هوشمند، باتری‌های لیتیومی - یونی و مدارهای یکپارچه به ترتیب به میزان ۶۶/۲ درصد، ۱۷/۷ درصد، ۱۲/۹ درصد و ۱۱/۲ درصد رشد کردند. نرخ رشد صنعت خدمات اطلاع‌رسانی ۳۰/۷ درصد است و نرخ رشد بازی‌های موبایلی، خرید آنلاین و دیگر صنایع فرعی بین ۳۰ تا ۵۰ درصد است. هر یک از صنایع فرعی موجب شکل‌گیری تعدادی کسب‌وکارهای «یونیکورن» می‌شوند. طبق گزارش شاخص مؤسسه جهانی مک‌کینزی، انتظار می‌رود تا سال ۲۰۴۰ ادغام چین با بقیه دنیا موجب خلق ارزش اقتصادی از ۲۲ تریلیون دلار تا ۳۷

^۹ کی‌پی‌ام‌جی، «تغییر چشم‌انداز فناوری‌های مختل‌کننده: کانون‌های جهانی فناوری‌های نوآورانه»، مارس ۲۰۱۷.

تریلیون دلار شود که برابر با ۱۵ تا ۲۶ درصد تولید ناخالص داخلی جهان است. تقویت همکاری‌ها میان چین و دیگر کشورها ارزش اقتصادی عظیمی را خلق خواهد کرد.^{۱۰} اقتصاد چین و اقتصاد دنیا دستخوش تغییرات ساختاری شده‌اند و عمیقاً درهم گره خورده‌اند. چین که اقتصاد باثبات‌تر، کیفیت رشد بالاتر و دورنمای رشد امیدبخشی دارد در بلند مدت به توسعه اقتصاد دنیا کمک می‌کند (مربع ۶). اینکه توسعه اقتصادی چین به مثابه «تهدید» یا «چالش» نگریسته شود و در راستای کنار گذاشتن چین از زنجیره صنعتی جهان، زنجیره تأمین و زنجیره ارزش و «جداسازی» چین از اقتصاد دنیا تلاش شود امری غیرواقعی‌نانه و زیانبار است.

مربع ۶. مؤسسات بین‌المللی نسبت به دورنمای اقتصادی چین خوش‌بین هستند

روز ۴ جولای ۲۰۱۹، آژانس بین‌المللی اعتبارسنجی مودیز رتبه اعتباری الف - ۱ چین را تأیید کرد و یک دورنمای اقتصادی باثبات برای این کشور ترسیم نمود. این مؤسسه معتقد است تمرکز سیاست اقتصادی چین به سمت بهبود کیفیت رشد سوق پیدا کرده و اینکه چین مانع پیدایش اهرم‌های اقتصادی شده و ثبات مالی را حفظ نموده است. دخیل ارزی عظیم چین و مدیریت راهبردی اقتصاد توسط دولت به تهیه تدابیری کمک کرده‌اند که هدف‌شان کاستن از ریسک‌های مالی است. با اینکه بانک جهانی در قالب گزارش «دورنمای اقتصاد جهانی» در ماه ژوئیه ۲۰۱۹ پیش‌بینی‌های خود در خصوص رشد اقتصاد جهانی را برای سال‌های ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰ کاهش داد، اما این مؤسسه پیش‌بینی‌های خود در خصوص رشد اقتصادی سال جاری چین را حفظ نمود، با این استدلال که چین قادر است با چالش‌های بیرونی و «دردسرها» مقابله کند.^{۱۱}

۲. گشایش همه‌جانبه فرصت‌های بیشتری برای همه کشورها فراهم می‌آورد تا از روند توسعه چین منتفع شوند

چین راهبرد گشایش را دنبال می‌کند که منفعت متقابل به همراه دارد و تلاش می‌کند باز هم دست به گشایشات بیشتری بزند. یک فضای سیاسی امن و باثبات، گروه‌های بزرگ مصرف‌کننده و دارای نیازهای فزاینده، کارگران سختکوش و باصلاحیت، زیرساخت‌های سالم و کامل و یک محیط تجاری بین‌المللی بی‌دردسر و توأم با رقابت منصفانه تحت حاکمیت قانون همگی کشورهای دیگر را از بازارهای فراگیرتر، سرمایه بیشتر، محصولات غنی‌تر و فرصت‌های همکاری بیشتر بهره‌مند می‌سازند. چین همواره از مروجان مهم گشایش جهانی و یک بازار پویاتر برای برای همه کشورها با هدف بسط و گسترش فرصت‌های تجاری بوده است. چین دارای امیدبخش‌ترین بازار مصرفی در دنیاست. این کشور نه تنها «کارخانه دنیا» بلکه همچنین یک بازار جهانی است. چین با جمعیتی بالغ بر ۱/۴ میلیارد نفر و یک جمعیت ۴۰۰ نفری با درآمد متوسط،

^{۱۰} مؤسسه جهانی مک‌کینزی، «چین و دنیا: در درون تکاپوی یک رابطه در حال تغییر»، جولای ۲۰۱۹.

^{۱۱} بانک جهانی، «دورنمای اقتصادی دنیا: افزایش تنش‌ها، کاهش سرمایه‌گذاری»، ژوئیه ۲۰۱۹.

بزرگ‌ترین بازار دنیا را داراست. توسعه سالم و پایدار اقتصاد چین موجب شکل‌گیری تقاضای گسترده در بسیاری از حوزه‌ها شده و به عنوان موتور توسعه اقتصادی نقش مهمی را ایفا می‌کند. چین دارای فضا و قابلیت فراوانی در حوزه مصرف است که این امر موجب رونق بازار می‌شود و به شکل فزاینده به اقتصاد کمک می‌کند. نرخ رشد مصرف از نرخ سرمایه‌گذاری در دارایی‌های ثابت پیشی گرفته که تأثیر آن بارز و برجسته است (مربع ۷). بر اساس گزارش مؤسسه جهانی مک‌کینزی، چین بزرگ‌ترین بازار دنیا در همه گروه‌ها از جمله خودرو، الکل و گوشی‌های تلفن همراه است و حدود ۳۰ درصد مصرف جهانی را به خود اختصاص داده است.^{۱۲} تقاضای مصرفی عظیم در این کشور موجب شده تا کشورهای دنیا از یک بازار بزرگ برخوردار شوند. طی ۱۵ سال آینده، انتظار می‌رود واردات کالا و خدمات توسط چین به ترتیب از ۳۰ تریلیون دلار و ۱۰ تریلیون دلار فراتر رود.

مربع ۷. مصرف بی‌شک موجب رونق بازار می‌شود

قبل از آغاز اصلاحات و گشایشات در سال ۱۹۷۸، ساکنان مناطق شهری و روستایی چین منابع هزینه‌کرد خود را صرف خرید مواد غذایی و پوشاک می‌کردند. در سال ۱۹۷۸، ضریب انگل مناطق شهری و روستایی به ترتیب ۵۷/۵ درصد و ۶۷/۷ درصد بود. از سال ۱۹۷۸ به بعد، میزان مصرف در چین به میزان قائل توجهی افزایش یافته و حیات فرهنگی مردم غنی‌تر شده است. در سال ۲۰۱۰، ضریب انگل مناطق شهری و روستایی به ۳۱/۹ درصد و ۳۷/۹ درصد کاهش یافت. از زمان برگزاری هجدهمین کنگره ملی حزب کمونیست چین در سال ۲۰۱۲، استانداردهای زندگی بهبود یافته‌اند و گام‌های بزرگی به سمت ایجاد یک جامعه نسبتاً شکوفا در همه ابعاد برداشته شده‌اند. در سال ۲۰۱۸، ضریب انگل مناطق شهری و روستایی به ۲۷/۷ درصد و ۳۰/۱ درصد کاهش پیدا کرد. فهرست اقلام متعلق به مردم در ازای هر ۱۰۰ خانوار به شرح زیر است:

- ۳۳ خودرو، افزایش ۹۵/۳ درصدی در مقایسه با سال ۲۰۱۳
- ۵۹/۲ موتورسیکلت، افزایش ۴۹/۹ درصدی
- ۲۴۹/۱ گوشی تلفن همراه، افزایش ۲۲/۶ درصدی
- ۱۰۹/۳ سیستم تهویه مطبوع، افزایش ۵۵/۳ درصدی
- ۵۶/۴ دستگاه هود، افزایش ۳۲/۷ درصدی
- ۸۵ دستگاه آبگرمکن، افزایش ۳۲/۴ درصدی

چین جذاب‌ترین مقصد گردشگری محسوب می‌شود. این کشور دارای یک نیروی کار ۹۰۰ میلیون نفری است که بیش از ۷۰۰ میلیون نفرشان به کار مشغولند. چین یک بانک استعداد ۱۷۰ میلیون نفری دارد که تحصیلات عالی یا آموزش‌های شغلی را پشت سر گذاشته‌اند و سالانه بیش از ۸ میلیون نفر از دانشگاه‌های این کشور فارغ‌التحصیل می‌شوند.

^{۱۲} مؤسسه جهانی مک‌کینزی، «چین و دنیا: در درون تکاپوی یک رابطه در حال تغییر»، جولای ۲۰۱۹.

چین همچنان به بهینه‌سازی محیط کسب‌وکار خود ادامه می‌دهد و فضای بزرگ‌تر و محیط تجاری بهتری در اختیار تولیدکنندگان و سرمایه‌گذاران خارجی می‌گذارد (مربع ۸). چین طیف گسترده‌ای از سیاست‌های آزادسازی و تسهیل تجارت و سرمایه‌گذاری را به اجرا گذاشته، اقدام به تدوین قوانین سرمایه‌گذاری خارجی کرده و سیستم رفتار برابر با سرمایه‌گذاران خارجی را اجرایی کرده است. این کشور همچنان دسترسی به بازار را سهولت می‌بخشد و دست به تلاش‌های بزرگی زده تا در راستای گشایش بیش از پیش درهای خود برنامه‌های پایلوت به اجرا بگذارد.

چین محافظت از حقوق مالکیت فکری را شدت بخشیده است. این کشور سیستم‌ها، مکانیزم‌ها، قوانین و مقررات مربوطه را بهبود بخشید و سیستم محافظت از نوآوری‌ها را همسو با قوانین اقتصادی و تجاری بین‌المللی ارتقا داده تا بدین طریق از سرمایه‌گذاران و دارندگان حقوق مالکیت فکری به نحو قوی‌تر و کارآمدتری محافظت کند.

بر اساس «گزارش سرمایه‌گذاری جهانی ۲۰۱۹» کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل (UNCTAD)، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در مقیاس جهانی به روند نزولی خود در سال ۲۰۱۸ ادامه داد و یک کاهش ۱۳ درصدی را در مقایسه با سال قبل‌تر تجربه نمود، اما چین برخلاف این روند از رشد بهره‌مند گردید و همچنان در مقام دومین دریافت‌کننده بزرگ سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی قرار گرفت.^{۱۳} طی نیمه اول سال ۲۰۱۹، سرمایه‌گذاری خارجی واقعی در چین ۷۸/۳۳ میلیارد رنمینبی بود که افزایش ۷/۲ درصدی را در نسبت به مدت زمان مشابه سال قبل نشان می‌داد. سرمایه‌گذاری خارجی در حوزه تولیدات و خدمات فناوری‌های پیشرفته مخصوصاً رشد سریعی داشت.

---

^{۱۳} کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل، «گزارش سرمایه‌گذاری جهانی ۲۰۱۹»، ژوئیه ۲۰۱۹.

مربع ۸. فضای کسب و کار همچنان بهبود می یابد

در شرایطی که جهانی سازی و حمایت از تجارت داخلی شدت یافته است، چین اصلاحات و گشایشات را با گام های راسخ ترویج نموده است. این کشور مجموعه ای از تدابیر گشایشی عمده را در سال ۲۰۱۸ به اجرا گذاشت و فضای کسب و کار را بیش از پیش بهبود بخشید.

اولاً، نرخ تعرفه ۷/۵ درصد کاهش یافته که ۱۵۸۵ آیتم مالیاتی را از خود متأثر می سازد و میانگین کاهش ۲۶ درصد بوده است. از میان این موارد، نرخ مالیات خودرو از ۲۵ درصد به ۱۵ درصد کاهش پیدا کرده و نرخ مالیات قطعات خودرو به ۶ درصد تنزل پیدا کرده است.

ثانیاً، چین همچنان دسترسی به بازار را سهولت می بخشد و رقابت را تشویق می کند. ما دسترسی به بازار را برای بخش بانکی، اوراق قرضه و بیمه به میزان قابل توجهی سهولت خواهیم بخشید، محدودیت ها در خصوص مالکیت خارجی را تا سال ۲۰۲۰ حذف خواهیم کرد و دامنه کسب و کار را به طور چشمگیری بسط و گسترش خواهیم داد. ما با سرمایه گذاران خارجی در بخش هایی نظیر گزارش دهی اعتبار تجاری، رتبه بندی اعتباری، تسویه کارت های بانکی و پرداخت های غیربانکی رفتار منصفانه و برابر خواهیم داشت. ما گشایش دوسویه بازار سرمایه را به طور مداوم ترویج می کنیم. پیشرفت چشمگیری در زمینه دسترسی به بازار و گسترش تجاری مؤسسات مالی دارای سرمایه گذار خارجی حاصل گردیده است و محدودیت ها در خصوص مالکیت خارجی صنایع هواپیماسازی و کشتی سازی برداشته شده اند. طی سه سال گذشته، چین فهرست ممنوعه سرمایه گذاری خارجی را سه بار اصلاح نموده و تدابیر محدود کننده ضد سرمایه گذاری خارجی به میزان ۵۷ درصد کاهش یافته اند. سوماً، ما توسعه مناطق آزاد تجاری پایلوت را سرعت خواهیم بخشید و دورنمای جدیدی برای اصلاحات و گشایشات در سطوح بالاتر ترسیم خواهیم کرد. ما ایجاد یک بندر تجاری آزاد در هاینان را بررسی خواهیم کرد. ما ناحیه جدیدی در منطقه آزاد تجاری پایلوت چین (شانگهای) ایجاد خواهیم کرد تا بدین طریق از تلاش های نوآورانه شانگهای در جهت ارتقای سرمایه گذاری و آزادسازی و تسهیل تجارت حمایت بعمل بیاوریم و این موارد را تشویق کنیم. چهارماً، ما فضای کسب و کار را بهبود خواهیم بخشید. بر اساس گزارش بانک جهانی، چین از حیت فضای کسب و کار در میان ۱۹۰ اقتصاد دنیا در رده چهل و ششم قرار دارد و نسبت به سال گذشته جایگاه خود را ۳۲ پله ارتقا داده است. چین از لحاظ سهولت راه اندازی کسب و کار، دریافت انشعاب برق، ثبت دارایی ها و اجرای قراردادها نیز به ترتیب در رده ۲۸، ۱۴، ۲۷ و ۶ قرار دارد.^{۱۴}

جهانی شدن بیش از پیش چین به کشورهای بیشتری منفعت می رساند. کسب و کارهای چینی به طور فعال در رقابت و همکاری بین المللی مشارکت می کنند، فعالیت ها در حوزه سرمایه گذاری و تجارت جهانی را به نحو پررنگ تری دنبال می کنند و به رشد اقتصادی کشورهای میزبان و گسترش اشتغال محلی کمک می کنند. بررسی مدرسه مطالعات شرقی و

^{۱۴} بانک جهانی، «انجام معامله در سال ۲۰۱۹»، نوامبر ۲۰۱۸.

آفریقایی دانشگاه لندن درباره سرمایه‌گذاری‌های چین در آفریقا نشان می‌دهد که بیش از ۹۰ درصد کارکنان در محل‌های ساخت‌وساز و کارخانه‌های واقع در اتیوپی که توسط کسب‌وکارها چینی اداره می‌شوند، از ساکنان محلی هستند. شرکت‌های چینی تعداد زیادی شغل در آفریقا ایجاد کرده‌اند.^{۱۵} برآورد می‌شود ارزش تجارت جهانی کالایی چین طی پنج سال آینده به ۲۵ تریلیون دلار برسد. در شرایطی که چین در بدهی خود را بیش از پیش به روی دنیا می‌گشاید، کسب‌وکارهای چینی بیشتری در خارج سرمایه‌گذاری خواهند کرد و شهروندان چینی بیشتری جهت تحصیل، کار و گردش به خارج سفر خواهند کرد. چین فرآیند جهانی شدن در حوزه نوآوری علمی و فناورانه را فعالانه ترویج نموده که این امر به نفع چین و بقیه دنیاست و به تعداد بیشتری از مردم امکان می‌دهد از راحتی و مزایای علم و فناوری بهره‌مند شوند (مربع ۹).

---

^{۱۵} مدرسه مطالعات شرقی و آفریقایی، «توسعه صنعتی، ساخت‌وساز، و اشتغال در آفریقا»، جولای ۲۰۱۹.

مربع ۹. نوآوری‌های چین در حوزه علم و فناوری به نفع دنیا هستند

برنج هیبریدی تضمین‌کننده امنیت غذایی در دنیاست. در اوئل دهه ۱۹۹۰، سازمان خواربار و کشاورزی سازمان ملل (فائو) فناوری برنج هیبریدی چین را به عنوان یکی از راهبردهای برتر جهت حل و فصل بحران غذایی در کشورهای در حال توسعه فهرست نمود. چین در قالب برنامه همکاری جنوب - جنوب ذیل چارچوب فائو فناوری کشت برنج هیبریدی را در اختیار ۲۸ کشور و منطقه در سرتاسر دنیا قرار داده است. تا پایان سال ۲۰۱۸، بیش از ۴۰ کشور بیش از ۷ هکتار برنج هیبریدی کشت کرده بودند و میانگین محصول سالانه را در مقایسه با برنج محلی بیش از ۲۰ درصد افزایش داده بودند. این افزایش شکم حدود ۳۰ میلیون نفر را سیر می‌کرد.^{۱۶}

داروی آرتیمیزینین به مقابله با مالاریا کمک می‌کند. آرتیمیزینین یک داروی ضد مالاریاست که در دهه ۱۹۷۰ توسط دانشمندان چینی کشف شد. درمان ترکیبی با استفاده از آرتیمیزینین از دید سازمان جهانی بهداشت (WHO) بهترین شیوه درمان موجود برای مالاریا به شمار می‌رود. طی ۲۰ سال گذشته، این دارو به‌طور گسترده در مناطق شیوع مالاریا در سرتاسر دنیا استفاده شده است. سازمان جهانی بهداشت تصدیق می‌کند که این شیوه درمانی جان میلیون‌ها نفر را در سرتاسر دنیا نجات داده و بیش از ۱۰۰ میلیون بیمار را هر ساله درمان کرده است.^{۱۷} قطارهای سریع‌السیر چین موجب ارتقای مسیرهای ارتباطی در دنیا می‌شوند. از زمان طرح ابتکار کمربند و جاده، قطارهای سریع‌السیر چین با شتاب فزاینده‌ای پای به بازارهای جهانی گذاشته‌اند. این نوع قطار به ده‌ها کشور در آسیا، اروپا، آفریقا و آمریکای شمالی و جنوبی رسیده و سهم آن از بازارهای خارجی به‌طور مرتب در حال افزایش است. این امر به توسعه اقتصادی و اشتغال محلی کمک کرده است. فناوری ارتباطات چین «شکاف دیجیتال» جهانی را برطرف می‌سازد. شرکت‌های مخابراتی چین فعالانه «جهانی» می‌شوند و در تلاشند تا فرآیند دیجیتالی‌سازی جهانی را ترویج کنند تا بدین طریق به مردم بیشتری در سرتاسر دنیا منفعت برسانند. تا سال ۲۰۱۸، شرکت هواوی از بیش از ۱۵۰۰ شبکه در بیش از ۱۷۰ کشور و منطقه پشتیبانی می‌کرد و بیش از ۳ میلیارد نفر را در سرتاسر دنیا از خدمات ارتباطی راحت و بی‌دردسر بهره‌مند می‌ساخت.^{۱۸} این شرکت در مناطق کوهستانی دورافتاده در ده‌ها کشور از جمله غنا، نیجریه، کنیا و الجزایر راهکارهای ارتباطی ارائه داده بود و به ۴۰ میلیون نفر در مناطق روستایی خدمات ارائه می‌داد. تا ماه ژوئیه ۲۰۱۹، شرکت هواوی ۵۰ قرارداد تجاری جی ۵ در سرتاسر دنیا منعقد کرده بود و بیش از ۱۵۰۰۰۰ ایستگاه پایه را تحویل داده بود.^{۱۹}

کشایشات باید با منفعت متقابل همراه باشند و صرفاً یک بازی مجموع صفر نباشند. تنها منفعت متقابل است که می‌تواند بادوام باشد. چین نسبت به گسترش بیش از پیش واردات، تسهیل دسترسی به بازار، بهبود فضای کسب‌وکار و تقویت روند

^{۱۶} آمارهای اداره کشاورزی و امور روستایی استان هونان.

^{۱۷} خبرگزاری شینهوا، «تیم تو یویو مشکل مقاومت در برابر آرتیمیزینین را در خصوص درمان مالاریا حل‌وفصل می‌کند»، ژوئیه ۲۰۱۹.

^{۱۸} هواوی، «گزارش پایدارپذیری ۲۰۱۸»، جولای ۲۰۱۹.

^{۱۹} وبسایت هواوی، https://www.huawei.com/cn/press_vents/news/2019/6/huawei_yan_ling_industries_plus_g

محافظت از حقوق مالکیت فکری مصمم است. کشورهای دیگر نیز باید درهای خود را بیش از پیش به روی دنیا بگشایند و در راستای بهبود فضای کسب و کار تدابیر مشابهی اتخاذ کنند. تنها از طریق حرکت کردن به سمت یکدیگر می‌توانیم یک فضای توسعه‌ای به وجود بیاوریم که از ماهیت گشوده، فراگیر، متوازن و نافع برای همگان برخوردار است، توسعه را پررنگ‌تر می‌سازد و جامعه‌ای با منافع مشترک توأم با سودمندی متقابل را شکل می‌دهد.

۳. چین کالاهای عمومی بیشتری به جامعه بین‌المللی عرضه می‌کند

چینی‌ها همواره معتقد بوده‌اند که «وقتی خودتان خواستار رتبه و جایگاه هستید به دیگران نیز کمک می‌کنید تا از رتبه و جایگاه برخوردار شوند.» ما به بقیه مردم دنیا توجه داریم و در عین آنکه روند توسعه خویش را دنبال می‌کنیم، در راستای تحقق خیر و صلاح همگانی نیز دست به تلاش می‌زنیم. چین در راستای توسعه خویش از جامعه بین‌المللی بهره و منفعت برده و همواره یادش بوده که در عوض کالاهای عمومی بیشتر و بهتری به جامعه بین‌المللی عرضه کند.

ما یک کمربند و جاده با کیفیت به کمک شرکای خود ایجاد می‌کنیم. ابتکار کمربند و جاده بر مبنای اصول رایزنی گسترده، اهتمام مشترک و منافع مشترک استوار است و از جاده ابریشم الهام می‌گیرد که مشخصه آن صلح، همکاری، گشودگی، همه‌شمولی، یادگیری متقابل و منفعت دوسویه است. این ابتکار از طریق تمرکز بر هماهنگ‌سازی سیاست‌ها، اتصال‌پذیری زیرساخت‌ها، تجارت آزادانه، انسجام مالی و پیوندهای نزدیک‌تر میان ملت‌ها از ایده به عمل، از رؤیا به واقعیت و از یک ابتکار مفهومی به یک کالای عمومی دارای محبوبیت جهانی تبدیل شده است (مربع ۱۰). در ماه نوامبر ۲۰۱۶، سازمان ملل با تصویب قطعنامه‌ای از ابتکارات در حوزه همکاری‌های اقتصادی نظیر ابتکار کمربند و جاده استقبال کرد. در ماه مارس ۲۰۱۷، شورای امنیت سازمان ملل در قالب قطعنامه‌ای از همه کشورها خواست تا این ابتکار و همچنین ایجاد جامعه‌ای جهانی با منافع مشترک را ترویج کنند. ابتکار کمربند و جاده در چین شکل گرفت، اما فرصت‌ها و دستاوردهای آن متعلق به کل دنیاست. بر اساس یکی از گزارشات تحقیقی بانک جهانی، این ابتکار به رهایی ۷/۶ میلیون نفر از فقر شدید و ۳۲ میلیون نفر از فقر متوسط کمک خواهد کرد. این ابتکار میزان تجارت را در کشورهای شرکت‌کننده بین ۲/۸ تا ۹/۷ درصد، میزان تجارت جهانی را بین ۱/۷ تا ۶/۲ درصد و درآمد جهانی را بین ۰/۷ تا ۲/۹ درصد افزایش خواهد داد.^{۲۰} ابتکار مذکور مسیر واقعی به سمت تشریک منابع، شکوفایی مشترک و توسعه همگانی است.

مربع ۱۰. از زمان طرح ابتکار کمربند و جاده نتایج پرباری حاصل گردیده است

نتایج پربار در وهله اول در قالب هماهنگ‌سازی سیاست‌ها جلوه گر شده‌اند. از زمان طرح این ابتکار واکنش‌های مثبتی از طرف بیش از ۱۰۰ کشور، منطقه و سازمان بین‌المللی مشاهده گردیده است. تا پایان ماه آگوست ۲۰۱۹، دولت چین ۱۹۵ سند همکاری در قالب ابتکار کمربند و جاده با ۱۳۶ کشور و ۳۰ سازمان بین‌المللی امضا کرده بود. نتایج پربار در وهله دوم

^{۲۰} بانک جهانی، «اقتصاد کمربند و جاده: فرصت‌ها و مخاطرات کریدورهای حمل‌ونقل»، ژوئیه ۲۰۱۹.

در قالب اتصال‌پذیری زیرساخت‌ها مشاهده شده‌اند. پیشرفت‌های فراوانی در زمینه ایجاد شبکه‌های ریلی مهم میان منطقه‌ای و میان‌قاره‌ای نظیر راه‌آهن چین - لائوس، راه‌آهن چین - تایلند، راه‌آهن مجارستان - صربستان، راه‌آهن سریع‌السریر جاکارتا - باندونگ صورت گرفته‌اند. تا پایان ماه ژوئیه ۲۰۱۹، مجموعاً ۱۶۷۶۰ قطار باربری چین - اروپا حدود ۱/۵ میلیون واحد معادل کانتینر ۲۰ فوتی (TEU) به مقصد ۱۶ کشور و ۵۳ شهر خارجی کالا جابجا کرده بودند. نتایج پربار در وهله بعد در قالب تجارت آزادانه و بدون مانع بازتاب پیدا کرده‌اند. چین ۱۸ منطقه آزاد تجاری پایلوت راه‌اندازی کرده است. از زمان برگزاری اولین گردهمایی همکاری‌های بین‌المللی کمربند و جاده در سال ۲۰۱۷، چین و دیگر کشورهای واقع در امتداد مسیر بیش از ۱۰۰ سند همکاری در زمینه بازرسی و قرنطینه گمرکی امضا کرده‌اند و بیش از ۴۰ مکانیزم همکاری در این زمینه تهیه کرده‌اند. بین سال‌های ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۸، واردات و صادرات کالا میان چین و دیگر کشورهای واقع در امتداد کمربند و جاده مجموعاً حدود ۶/۵ تریلیون دلار بالغ گردید.

نتایج پربار در وهله چهارم در قالب انسجام و یکپارچگی مالی مشاهده شده‌اند. سیستم سرمایه‌گذاری و تأمین مالی باز، تکثرگرا و بازارمحور همواره بهبود یافته است. تا پایان سه‌ماهه اول سال ۲۰۱۹، بانک مردم چین، مؤسسه مالی بین‌المللی گروه بانک جهانی، بانک اروپایی بازسازی و توسعه و بانک آفریقایی توسعه مشترکاً حدود ۲۰۰ پروژه را در بیش از ۷۰ کشور و منطقه تأمین مالی کرده بودند. تا پایان سال ۲۰۱۸، کسب‌وکارهای چینی بیش از ۹۰ میلیارد دلار در کشورهای واقع در امتداد کمربند و جاده سرمایه‌گذاری کرده بودند و گردش مالی پروژه‌های قراردادی از ۴۰۰ میلیارد دلار فراتر رفته بود.

نتایج پربار در وهله آخر در قالب پیوندهای نزدیک‌تر میان ملت‌ها نمود پیدا کرده‌اند. تا ماه جولای ۲۰۱۹، از میان ۱۳۶ کشوری که اسناد همکاری در قالب ابتکار کمربند و جاده با چین امضا کرده بودند، چین قراردادهای معافیت متقابل ویزا با ۱۱۳ کشور منعقد کرده بود که انواع ویزا را شامل می‌شدند و با ۲۵ کشور نیز قراردادها یا سازوکارهای تسهیل صدور ویزا منعقد کرده بود. از زمان راه‌اندازی ابتکار کمربند و جاده در سال ۲۰۱۳، چین با ۷۱ کشور شرکت‌کننده در این ابتکار قراردادهای معافیت متقابل ویزا منعقد کرده و با ۱۱ کشور نیز قرارداد یا سازوکار تسهیل صدور ویزا وضع کرده است.

از زمان برگزاری اولین گردهمایی همکاری‌های بین‌المللی کمربند و جاده، چین ۲ میلیارد رنمینی در قالب کمک‌های غذایی اضطراری در اختیار کشورهای در حال توسعه واقع در امتداد کمربند و جاده قرار داده و ۱۰۰ پروژه موسوم به «خانه شاد»، ۱۰۰ پروژه کاهش فقر و ۱۰۰ پروژه خدمات بهداشتی و توانبخشی به اجرا گذاشته است. در سال ۲۰۱۷، تعداد ۳۸۷۰۰ نفر از کشورهای واقع در امتداد مسیر با دریافت بورسیه تحصیلی از دولت چین در این کشور تحصیل کردند. در سال ۲۰۱۸، چین در قالب تبادلات پژوهشی میزبان ۵۰۰ دانشمند جوان از دیگر کشورهای واقع در امتداد کمربند و جاده بود.

چین مشغول ایجاد بسترهایی برای گفتگو و همکاری‌های چندجانبه است. ما قویاً از چندجانبه‌گرایی حمایت می‌کنیم و طرفدار این هستیم که امور بین‌المللی توسط همه کشورها بررسی و اداره شوند. چین بسترهایی را برای گفتگو و

همکاری‌های چندجانبه در حوزه‌های سیاسی، اقتصادی، امنیتی، فرهنگی و حوزه‌های دیگر ایجاد نموده است. ما در راستای ارتقای همکاری‌های چندجانبه تعدادی بسترهای چندجانبه جهانی و منطقه‌ای شکل داده‌ایم که از جمله موارد زیر را شامل می‌شوند:

- اجلاس همکاری‌های بین‌المللی کمربند و جاده
- نمایشگاه بین‌المللی واردات چین
- مجمع اقتصادی بین‌المللی هنگ‌کیائو
- اجلاس همکاری چین - آفریقا
- اجلاس همکاری چین - کشورهای عربی
- اجلاس چین - انجمن کشورهای واقع در آمریکای لاتین و حوزه دریای کارائیب (CELAC)
- اجلاس بوانو برای آسیا
- نمایشگاه چین - آسه‌آن
- نمایشگاه چین - کشورهای عربی
- نمایشگاه اقتصادی و تجاری چین - آفریقا
- کنفرانس گفتگوی تمدن‌های آسیایی
- کنفرانس اینترنت جهانی

چین میزبان نشست کنفرانس تعامل و تدابیر اعتمادساز در آسیا (CICA) در شانگهای، نشست غیررسمی رهبران اپک در پکن، اجلاس گروه ۲۰ در هانگژو، اجلاس گروه بریکس (BRICS) در شیامن و اجلاس سازمان همکاری شانگهای در کینگدائو بوده که اینها دستاوردهای بزرگی قلمداد می‌شوند. ما مبتکر راه‌اندازی نهادهای بین‌المللی در حوزه همکاری‌های مالی نظیر بانک سرمایه‌گذاری زیربنایی آسیا و بانک توسعه جدید بوده‌ایم و به توسعه فراگیر در سطح دنیا کمک فزاینده‌ای کرده‌ایم. سازمان همکاری شانگهای که توسط چین راه‌اندازی شده نقش مهمی در پاسداری از صلح و ثبات در منطقه و جهان ایفا کرده است.

چین به‌طور فعال در امور بین‌المللی و منطقه‌ای مشارکت دارد. چین به عنوان عضو دائم شورای امنیت سازمان ملل از خرد و بنیه خود در جهت حل و فصل مشکلات بین‌المللی و منطقه‌ای بزرگ مایه می‌گذارد. چین تلاش کرده راهکارهای سیاسی را در جهت حل و فصل مسائل مرتبط با شبه‌جزیره کره، برنامه هسته‌ای ایران و مشکلات سوریه و افغانستان ترویج کند و متعهد به ترویج گفتگو و رایزنی و یافتن راه‌حل‌های مورد پذیرش همه طرفین مربوطه است. ما به‌طور فعال در روند مدیریت تغییرات آب‌وهوایی سازمان ملل و دیگر بسترهای چندجانبه شرکت کرده‌ایم و از اجرای معاهده پاریس قویاً حمایت کرده‌ایم. ما راهبرد جهانی مقابله با تروریسم سازمان ملل و قطعنامه‌های شورای امنیت در خصوص مقابله با تروریسم را به

اجرا گذاشته و ترویج نموده‌ایم و به‌طور فعال در اقدامات بین‌المللی در زمینه مقابله با تروریسم شرکت کرده‌ایم. ما مبادلات و همکاری‌های بین‌المللی را در حوزه‌های انرژی، مواد غذایی، امنیت شبکه، مناطق قطبی، فضا و اقیانوس‌ها تقویت کرده‌ایم.

چین فعالانه به کشورهای نیازمند کمک می‌کند. چین به عنوان یک کشور در حال توسعه با دیگر کشورهای در حال توسعه که گرفتار فقر و محنت هستند، همدردی می‌کند و در حد توان خود به آنها کمک می‌کند. چین خیر و صلاح همگانی را مدنظر دارد و منافع مشترک را دنبال می‌کند، از اصول احترام متقابل، برابری، عمل به وعده و منفعت متقابل تبعیت می‌کند و در حد توان خود بیشترین کمک و مساعدت را ارائه می‌دهد. این کشور کمک‌های مالی، فنی، پرسنلی و فکری به کشورهای در حال توسعه ارائه می‌دهد بدون آنکه هیچگونه توقعات سیاسی داشته باشد و بدین طریق کشورهای دریافت‌کننده کمک را یاری می‌دهد تا قابلیت‌های خود را در خصوص توسعه مستقل تقویت کنند، توسعه اقتصادی و سیاسی خویش و رفاه مردم را ارتقا دهند و اهداف دستور کار ۲۰۳۰ سازمان ملل در خصوص توسعه پایدار را محقق سازند.

۴. توسعه چین در برگیرنده تجارب و سرمشق‌هایی برای دیگر کشورهای در حال توسعه است

برای یک کشور یافتن مسیر توسعه‌ای متناسب با شرایط و اوضاع و احوال خویش کار ساده و آسانی نیست. طی سال‌های اخیر، بسیاری از کشورهای در حال توسعه به سختی تلاش کرده‌اند به این امید که شکوفا و قدرتمند شوند، اما تعداد اندکی از آنها مسیر درست را پیدا کرده‌اند و توسعه خوبی داشته‌اند. برخی کشورها کورکورانه از الگوی غربی تقلید کردند یا مجبور به اینکار شدند، اما به توسعه اقتصادی یا ثبات سیاسی دست نیافتند. آنها در عوض گرفتار ناآرامی‌های اجتماعی، بحران اقتصادی، ناتوانی حاکمیتی و حتی جنگ داخلی بی‌پایان شدند.

طی دهه‌ها جستجوی طاقت‌فرسا، چین همواره راه خود را رفته و مسیر توسعه‌ای مختص خود را شکل داده است. موفقیت چین موجب شده تا دیگر کشورهای در حال توسعه نسبت به توانایی خویش جهت دستیابی به رونق و شکوفایی اعتماد بنفس پیدا کنند، مسیر آنها به سمت مدرن‌سازی را بسط و گسترش داده است و کشورهایی که خواهان تسریع روند توسعه خویش و حفظ استقلال خود هستند را از تجارب و سرمشق‌هایی برخوردار ساخته است و آنها را قادر ساخته تا متناسب با شرایط و اوضاع و احوال خویش مسیری را انتخاب کنند.

نسخه‌برداری یا تقلید از کشورهای دیگر بی‌فایده است. بزرگ‌ترین الهام از روند توسعه چین عبارت است از: مسیری که یک کشور دنبال می‌کند باید مبتنی بر تجارب دیگر کشورها و مهم‌تر از آن بر مبنای واقعیات کشور مربوطه باشد و باید توسط مردم همان کشور طبق تاریخچه، سنت‌های فرهنگی و سطح توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور انتخاب شود. هیچگونه مسیر یا الگوی واحد وجود ندارد که از کاربرد همگانی و جهان‌شمول برخوردار باشد. کشورها می‌توانند از یکدیگر درس بگیرند. اما مدرن‌سازی به معنای غربی‌سازی نیست و نمی‌توان آن را به صورت مکانیکی یا بر مبنای مدل یکسانی به اجرا گذاشت. درست بودن مسیری که یک کشور در پی می‌گیرد به این بستگی دارد که آیا مسیر مذکور می‌تواند رفاه مردم را بهبود بخشد و آیا مسیر مذکور نزد مردم به رسمیت شناخته می‌شود و می‌تواند حمایت آنها را جلب کند یا نه.

همه کشورهای مستقل حق دارند مسیر توسعه‌ای خویش را انتخاب کنند. هیچ کشوری نمی‌تواند مدل توسعه‌ای خود را به دیگران تحمیل کند، چه برسد به اینکه دولت‌ها و نظام‌های سیاسی دیگر کشورها را سرنگون سازد. چین به مسیرهای متفاوتی که دیگر کشورها اتخاذ کرده‌اند، احترام می‌گذارد. این کشور مدل‌های خارجی را «وارد» نمی‌کند و مدل چینی را نیز «صادر» نمی‌کند و هیچگاه کشورهای دیگر را به الگوبرداری از خویش ملزم نمی‌سازد. چین با پیشبرد تجارب خویش همچنان قوانین مدرن‌سازی، حاکمیت و جامعه بشری را مورد بررسی و کنکاش قرار می‌دهد، تبادلات با دیگر کشورها را در حوزه حاکمیت دولتی تقویت می‌کند و تجارب خود را در راستای تحقق مشترک حسن حاکمیت با دیگران به اشتراک می‌گذارد.

۵. چین هرگز به دنبال سلطه‌گری نخواهد بود

درست است که در گذشته کشورهایی که قدرت گرفته‌اند به دنبال سلطه‌گری رفته‌اند، اما چنین چیزی یک قاعده تاریخی قلمداد نمی‌شود. اینکه چین بر مبنای تجارب برخی کشورهای غربی قضاوت شود و منطق آنها در مورد چین اطلاق گردد امری پوچ و بی‌معناست. دنباله‌روی چین از روند توسعه صلح‌آمیز یک لفاظی دیپلماتیک یا یک اقدام مصلحتی یا یک ابهام راهبردی نیست. چینی چیزی در واقع نمایانگر انتخاب راهبردی و راسخ چین و تعهد صادقانه و صمیمانه این کشور است. چین هیچگاه به دنبال سلطه‌گری یا توسعه‌طلبی نخواهد بود و هرگز به دنبال ایجاد حوزه‌های نفوذ نخواهد رفت، صرف‌نظر از اینکه اوضاع بین‌المللی به چه نحو تغییر کنند و چین به چه نحو توسعه یابد.

چین مسیر توسعه صلح‌آمیز را در پیش می‌گیرد، مسیری که از میراث عمیق تمدن چین نشأت می‌گیرد. تمدن چینی به صورت درونی و بر مبنای کشاورزی شکل گرفت. تمدن این کشور یک تمدن معتدل و تدافعی است. فرهنگ چین با قدمتی بیش از ۵۰۰۰ سال در برگیرنده یک دیدگاه جهان‌شمول مبتنی بر وحدت بشر و طبیعت، یک دیدگاه بین‌المللی مبتنی بر هماهنگی میان کشورها، یک دیدگاه اجتماعی مبتنی بر هماهنگی در عین تنوع و یک دیدگاه اخلاقی مبتنی بر مهربانی و عطف است. چین از دوران باستان طرفدار این بوده که «صاحبان قدرت نباید به ضعف ستم روا دارند و صاحبان ثروت نباید از فقرا سوءاستفاده کنند» و اینکه «آنچه برای خود نمی‌پسندی برای دیگران هم مپسند»، با علم به اینکه «یک کشور جنگ‌طلب هر چقدر هم که بزرگ باشد در نهایت دچار زوال می‌شود». ملت چین فاقد ژن تجاوز به دیگر کشورها و سلطه بر دنیاست. چین از اواسط قرن نوزدهم به بعد مورد سوءاستفاده قدرت‌های غربی قرار گرفت و خاطرات فراموش‌نشده و تلخی از مصائب ناشی از جنگ و بی‌ثباتی دارد. این کشور هیچگاه درد و رنجی که خود متحمل شده را به دیگر ملت‌ها تحمیل نخواهد کرد.

توسعه صلح‌آمیز چین به واسطه درک و شناخت این کشور از شرایط مورد نیاز جهت تحقق اهداف توسعه‌ای حاصل گردیده است. توسعه اولویت اصلی چین به شمار می‌رود. طی ۷۰ سال گذشته، چین از فضای صلح‌آمیز و باثبات بیرونی منفعت برده و در آینده نیز به این چنین فضای بیرونی نیاز دارد. کلید موفقیت چین در واقع تمرکز بر اداره صحیح امور

خویش و ارتقای متقابل صلح و توسعه است. توسعه‌طلبی و سلطه‌گری با منافع چین و اراده مردم در تضادند. چین در قالب اراده ملی راسخ خود همواره به دنبال ایجاد یک فضای بین‌المللی صلح‌آمیز و مطلوب برای توسعه خویش و پاسداری بهتر از صلح جهانی و ترویج توسعه همگانی در قالب روند توسعه‌ای خویش بوده است.

توسعه صلح‌آمیز چین نشأت گرفته از درک و شناخت عمیق روند کلی توسعه دنیاست. امروزه کشورها در حال تبدیل شدن به جامعه‌ای درهم‌تنیده از منافع و آینده مشترک هستند و صلح، توسعه، همکاری و منفعت متقابل موضوع روز به شمار می‌روند. هر کشوری، بزرگ یا کوچک، قوی یا ضعیف، می‌تواند به توسعه پایدار دست یابد، مشروط به آنکه بر اساس اصول برابری و منفعت متقابل در همکاری‌های بین‌المللی مشارکت جوید. برعکس، گرایش به سمت سلطه‌گری و نظامی‌گری صرفاً قدرت و توان ملی را هدر می‌دهد و به زوال می‌انجامد. در تاریخ بشری، تقلای قدرت‌های بزرگ برای سلطه‌گری منجر به جنگ، از دست رفتن انسان‌ها، عقبگرد برای بشریت و حتی واپس‌گرایی تمدن بشری شده است. این امر درس‌های تلخ و دردناکی با خود به همراه داشته است. صلح، توسعه و ثبات رؤیای حقیقی انسان‌ها در همه کشورها هستند. مسیر توسعه صلح‌آمیز ترکیه با مسیر حرکت تاریخ و روند کلی دنیا همخوانی دارد.

چین نسبت به توسعه محق است و مردم این کشور حق دارند به دنبال زندگی بهتری باشند. چین به عنوان کشوری که در گذشته در معرض سوءاستفاده و تحقیر قرار داشته به دنبال برخورداری از گرامت، امنیت و زندگی بهتر برای مردم خود از طریق توسعه خویش است. چین طبیعتاً توسعه پیدا کرده و قوی‌تر می‌شود، اما به دنبال تهدید، به چالش کشیدن، غصب جایگاه دیگر کشورها، یا سلطه‌گری نیست. آینده چین در دستان خودش قرار دارند. این مردم چین هستند که باید سرنوشت خود را تعیین کنند. هیچکس نمی‌تواند مردم چین را از حق برخورداری از یک زندگی بهتر محروم کند. هیچکس نمی‌تواند مانع حرکت چین به سمت جلو شود.

چین نسبت به توسعه صلح‌آمیز قویاً متعهد است و امیدوار است همه کشورهای دنیا به این امر پایبند باشند. تنها زمانی که کشورها مسیر توسعه صلح‌آمیز را در پیش گیرند می‌توانیم در کنار هم توسعه یافته و زندگی صلح‌آمیزی داشته باشیم. چین هیچگاه دیگران را فدای توسعه خود نمی‌کند و هیچگاه از حقوق و منافع مشروع خود چشم‌پوشی نخواهد کرد. هیچ کشور خارجی نباید انتظار داشته باشد که چین بر سر منافع کانونی خود معامله کند یا پذیرای آن چیزی باشد که به حاکمیت، امنیت و منافع توسعه‌ای چین لطمه می‌زند.

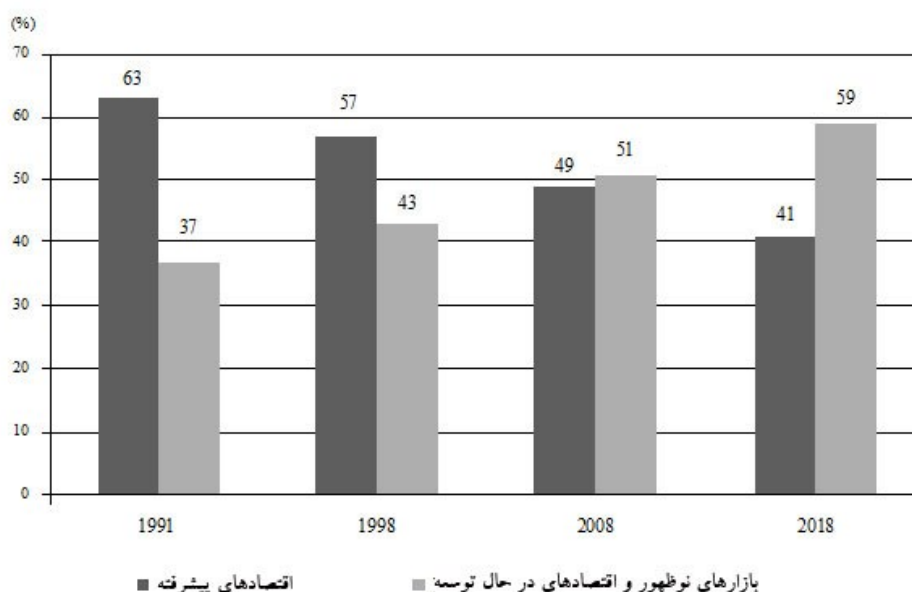
۳. داشتن یک دنیای شکوفا و زیبا آرمان مشترک همه انسان‌هاست

صلح و توسعه مضامین اصلی زمانه ما قلمداد می‌شوند. با این حال، دنیا با مشکلات و چالش‌های جدیدی مواجه است. یکجانبه‌گرایی، حمایت از تولیدات داخلی، سلطه‌گری و سیاست زور از جمله عوامل عمده‌ای هستند که صلح و ثبات جهانی را از خود متأثر می‌سازند. آرمان مشترک مردم همه کشورها ساختن یک دنیای باز، همه‌شمول، پاک و زیباست که از صلح پایدار، امنیت همگانی و رونق و شکوفایی همگانی برخوردار است و همگان در آن در صلح و صفا زندگی می‌کنند.

۱. دنیا در معرض بیشترین تغییرات طی یک قرن گذشته است

بشر طی یک قرن گذشته علیرغم وقوع بسیاری جنگ‌های خونین و جنگ سرد به پیشرفت‌های چشمگیری نائل آمده است. قرن بیست و یکم شاهد روند رو به رشد جهانی‌سازی اقتصادی و تغییر شتابان چشم‌انداز بین‌المللی سیاسی و اقتصادی بوده است. مشکلات عمیق و ریشه‌دار در زمینه توسعه جهانی بیش از پیش پررنگ شده‌اند. ساختارهای بین‌المللی قدرت در حال حرکت به سمت موازنه بوده‌اند. نظم بین‌المللی و سیستم حاکمیت جهانی بیش از پیش دستخوش تغییر شده‌اند. همه اینها نشان می‌دهند که دنیا در دوران توسعه، دگرگونی و تعدیل بسر می‌برد و بیشترین تغییرات را طی یک قرن گذشته تجربه می‌کند.

تغییر با خود فرصت‌هایی به همراه دارد. یکی از بارزترین تغییرات این است که ظهور چین و دیگر بازارهای نوظهور و کشورهای در حال توسعه اساساً موجب تغییر ساختارهای بین‌المللی قدرت می‌شود. سیاست بین‌الملل و نظام اقتصادی از زمان انقلاب صنعتی اول تحت سلطه قدرت‌های غربی قرار داشته‌اند. طی دهه‌های اخیر، بازارهای نوظهور و کشورهای در حال توسعه با بهره‌گیری از فرصت‌های تاریخی که به لطف جهانی‌سازی اقتصاد ایجاد گردیده‌اند، رشد سریعی را محقق ساخته‌اند. طبق آخرین داده‌های صندوق بین‌المللی پول، سهم بازارهای نوظهور و کشورهای در حال توسعه از بازده جهانی، که بر مبنای قدرت خرید اندازه‌گیری می‌شود، اول بار در سال ۲۰۰۸ از سهم اقتصادهای پیشرفته پیشی گرفت و در سال ۲۰۱۸ به ۵۹ درصد رسید (شکل ۲).

شکل ۲. سهم اقتصادهای پیشرفته و بازارهای نوظهور و اقتصادهای در حال توسعه از اقتصاد جهانی بر حسب درصد.^{۲۱}

دنیا به سرعت در حال حرکت به سمت چندقطبی گرایی، مدل‌های توسعه‌ای نوین و متنوع و همکاری در حوزه حاکمیت جهانی است. اکنون دیگر یک کشور واحد یا بلوکی از کشورها قادر نیست سلطه خود را بر امور جهانی اعمال کند. ثبات، صلح و توسعه به آرمان مشترک جامعه بین‌المللی تبدیل گردیده‌اند. علم و فناوری عامل اصلی تغییرات عمده قلمداد می‌شود. پیشرفت‌ها در حوزه انقلاب فناورانه جدید و دگرگونی صنعتی و استفاده گسترده از نسل جدید فناوری اطلاعات موجب شکل‌گیری ابزارها، صنایع و اشکال جدید کسب و کار شده‌اند و بهره‌وری ما را از سطوح جدیدی برخوردار ساخته‌اند. تغییر با خود مخاطرات و چالش‌هایی به همراه دارد. چشم‌انداز بین‌المللی عمیقاً رو به تکامل شامل تغییرات پیچیده و درهم‌تنیده و تعامل میان فاکتورهای جدید و قدیم، نیروها و مشکلات می‌شود. این امر همچنین به معنای شکل‌دهی مجدد روابط میان کشورهای بزرگ، نظم بین‌المللی، امنیت منطقه‌ای، روندهای تفکر و نظام حاکمیت جهانی است. عوامل بی‌ثباتی و بلا تکلیفی رو به افزایشند. کمبود در حوزه‌های حاکمیت، اعتماد، صلح و توسعه در حال افزایشند. دنیا با خطر پسرفت به سمت چندپارگی و حتی رویارویی قرار دارد. اقتصاد دنیا به خاطر نبود نیروی محرکه از تکاپو افتاده است و شکاف میان غنی و فقیر به واسطه گرایش بیش از حد سرمایه به سمت منفعت، در حال عمیق‌تر شدن است. سیاست حمایت از تجارت داخلی در حال اوج‌گیری است. بدهی‌های دولتی و خصوصی جهان در حال افزایش است. برخی اقتصادهای نوظهور با تلاطم‌های مالی بزرگی مواجه گردیده‌اند. اقتصاد جهان با فشارهای فزاینده روبروست (مربع ۱۱).

^{۲۱} صندوق بین‌المللی پول، «چشم‌انداز اقتصادی دنیا»، آوریل ۲۰۱۹.

مربع ۱۱. اقتصاد کم تحرک جهانی با ریسک‌های بزرگی مواجه است

رشد اقتصاد جهانی کند شده است. در ماه آوریل، صندوق بین‌المللی پول پیش‌بینی کرد در سال ۲۰۱۹ رشد ۷۰ درصد اقتصاد جهان دچار افول خواهد شد. در ماه جولای، صندوق بین‌المللی پول رشد ۳/۲ درصدی اقتصادی جهانی را در سال ۲۰۱۹ پیش‌بینی کرد که این رقم ۱/۹ درصد برای اقتصادهای پیشرفته و ۴/۱ درصد برای بازارهای نوظهور و کشورهای در حال توسعه بود. انتظار می‌رود در سال ۲۰۱۹ رشد اقتصادی در آمریکا ۲/۶ درصد باشد و در سال ۲۰۲۰ به ۱/۹ درصد تعدیل یابد. پیش‌بینی می‌شود رشد اقتصادی در سال ۲۰۱۹ در منطقه یورو ۱/۳ درصد و در ژاپن ۰/۹ درصد باشد. در میان کشورهای عضو گروه بریکس، پیش‌بینی می‌شود این رقم ۶/۲ درصد در چین، ۷ درصد در هند، ۱/۲ درصد در روسیه، ۰/۸ درصد در برزیل و ۰/۷ درصد در آفریقای جنوبی باشد.^{۲۲} رشد در زمینه تجارت و سرمایه‌گذاری جهانی کمتر از حد پیش‌بینی است. سازمان تجارت جهانی انتظار دارد که حجم تجارت کالا در دنیا در سال ۲۰۱۹ تنها ۲/۶ درصد افزایش یابد^{۲۳} که پایین‌ترین رقم از زمان وقوع بحران مالی در جهان در سال ۲۰۰۸ به شمار می‌رود. اعتماد و اطمینان تجاری تضعیف شده است. سرمایه‌گذاری کمتر در بازارهای نوظهور و اقتصادهای در حال توسعه مانعی بر سر راه تلاش‌های آنها جهت همگامی با اقتصادهای پیشرفته بوده است.

ریسک‌های مرتبط با بدهی در حال افزایشند. طبق آمارهای مؤسسه مالی بین‌المللی (IIF)، بدهی جهانی در سال ۲۰۱۸ به ۲۴۳/۲ تریلیون دلار رسید که برابر با ۳۱۷ درصد تولید ناخالص داخلی دنیا بود. رکود اقتصادهای بزرگ از میزان تقاضا برای حجم بالای کالا کاسته است و آسیب‌پذیری در ارتباط با بدهی نیز به شدت افزایش یافته است.^{۲۴}

دنیا با چالش‌های امنیتی ناگوار و پیچیده‌ای مواجه است. با بالا گرفتن رقابت راهبردی، وضعیت پرتنش امنیت منطقه‌ای همچنان پابرجا باقی می‌ماند. امنیت جهانی و منطقه‌ای با تأثیر مرکب ناشی از تهدیدات سنتی و غیرسنتی نظیر اشاعه تسلیحات کشتار جمعی، تروریسم، حملات سایبری، تغییرات آب‌وهوایی، مخاطرات زیستی، جنایات سازمان یافته و بیماری‌های مسری مواجه است. ذهنیت دوران جنگ سرد مبنی بر قرار گرفتن در محاصره، مهار، رویارویی و تهدیدات بار دیگر در حال پدیدار شدن است. سلطه‌گری و سیاست زور در حال شدت گرفتن هستند. قانون جنگل و بازی‌های مجموع صفر بستر جدیدی جهت رشد و نمو پیدا کرده‌اند. این چالش‌ها به نحو غم‌انگیزی موجب تضعیف نظم بین‌المللی دوران پس از جنگ جهانی دوم می‌شوند. برخی کشورهای غربی با چالش‌های جدی در زمینه حاکمیت مواجهند. عوام‌فریبی گسترش یافته و حمله به روند جهانی‌سازی نیز در حال شدت گرفتن است. دورنمای رقابت تسلیحاتی موجب شده تا کنترل تسلیحاتی و خلع سلاح در سطح بین‌المللی دچار پسرفت شود. لطمه به موازنه و ثبات راهبردی در سطح دنیا و بالا گرفتن برخی مسائل و

^{۲۲} صندوق بین‌المللی پول، «چشم‌انداز اقتصادی دنیا»، جولای ۲۰۱۹.

^{۲۳} سازمان تجارت جهانی، «آمارها و دورنمای تجارت»، آوریل ۲۰۱۹.

^{۲۴} مؤسسه مالی بین‌المللی، «پایش بدهی جهانی»، آوریل ۲۰۱۹.

مناقشات منطقه‌ای بر احتمال وقوع جنگ افزوده‌اند. توسعه حیرت‌آور فناوری اطلاعات و هوش مصنوعی به طرح مسائل اخلاقی می‌انجامد و تهدیدات آشکاری متوجه سبک زندگی و حتی موجودیت بشر می‌کند.

این تغییرات عمیق و ژرف بشر را بر سر دوراهی قرار داده‌اند. امیدواری و اطمینان در راستای حل و فصل مشکلات و چالش‌ها حائز اهمیت کلیدی هستند. علیرغم بی‌ثباتی‌ها و بلا تکلیفی‌های فزاینده، روند جهانی به سمت صلح و توسعه همچنان بدون تغییر خواهد ماند. روند جهانی به سمت چندقطبی‌گرایی علیرغم تغییرات عظیم در چشم‌انداز بین‌المللی همچنان پابرجا خواهد بود. گرایش به سمت جهانی‌سازی اقتصادی علیرغم پسرفت‌ها در حوزه تجارت آزاد و چندجانبه‌گرایی بی‌هیچ تغییری پابرجا باقی خواهد ماند. علیرغم افزایش شدت و پیچیدگی رقابت بر سر نظم بین‌المللی، روند اصلاح نظام بین‌الملل مسیر خود را تغییر نخواهد داد. بشر با بهره‌گیری حداکثری از فرصت‌های تاریخی ناشی از تحول و دگرگونی و همچنین از طریق همکاری با یکدیگر جهت مقابله با چالش‌ها و بحران‌ها قادر خواهد بود طی یک قرن آینده به پیشرفت‌های بیشتر و بیشتری نائل آید.

۲. ایجاد یک جامعه جهانی برخوردار از آینده مشترک

چه دارد بر سر دنیا می‌آید؟ بشر چکار باید کند؟ بشر در شرایطی که با تغییرات جهانی بی‌سابقه و چالش‌های حاکمیتی و توسعه‌ای مواجه است باید فوراً رویکردهای جدیدی در قبال توسعه شکل دهد، نظام و نظم بین‌المللی منصفانه‌تر و عادلانه‌تری به وجود بیاورد و دورنمای درخشان‌ترین برای آینده ترسیم کند. طرح چین مبنی بر ایجاد یک جامعه جهانی با آینده مشترک هدفش حل و فصل مشکلات عملی پیش روی دنیای امروز و تحقق توسعه صلح‌آمیز و پایدار برای بشر است. این طرح در واقع به دنبال ایجاد هماهنگی جهانی و ترویج اصول همکاری و منفعت متقابل و در عین حال مقابله با قانون جنگل، سیاست زور و سلطه‌گری است. این طرح نگاهش ورای بازی‌های مجموع صفر است و به ترسیم یک مسیر توسعه‌ای جدید بر مبنای همکاری برد-برد، اهتمام همگانی و منفعت متقابل نظر دارد و گزینه جدیدی در اختیار جامعه بین‌المللی می‌گذارد.

ایجاد یک جامعه جهانی برخوردار از آینده مشترک به مثابه طرحی فراگیر و نظام‌مند است. از لحاظ سیاسی، چنین طرحی حامی احترام متقابل و رایزنی از موضع برابر است، مخالف ذهنیت جنگ سرد و سیاست زور است و از رویکرد جدید در قبال روابط میان دولت‌ها استقبال می‌کند، رویکردی که مشخصه آن نه رویارویی بلکه گفتگو است و به جای ایجاد ائتلاف به دنبال ایجاد شراکت است.

از لحاظ امنیتی، طرح فوق به دنبال حل و فصل مناقشات از طریق گفتگو و کنار گذاشتن اختلافات از طریق رایزنی، واکنش هماهنگ نسبت به تهدیدات سنتی و غیرسنتی و مخالفت با همه اشکال تروریسم است. در حوزه اقتصادی، این طرح به دنبال ترویج روحیه شراکت در راستای آزادسازی و تسهیل تجارت و سرمایه‌گذاری و تبدیل فرآیند جهانی‌سازی اقتصادی به یک فرآیند باز، فراگیر، متوازن و سودمند برای همگان است.

طرح فوق به تنوع فرهنگی احترام می‌گذارد و در مواجهه با تقاطعات در حوزه ارتباطات فرهنگی، تبادلات را جایگزین انزواگرایی، یادگیری متقابل را جایگزین برخوردها و همزیستی را جایگزین حس برتری‌جویی می‌کند. این طرح بر سازگاری با زیست‌بوم، همکاری در جهت مقابله با تغییرات آب‌وهوایی و حفظ زمین که موطن همه انسان‌هاست، تأکید دارد.

ایده ایجاد یک جامعه جهانی برخوردار از آینده مشترک بر مبنای اساس و جوهره فرهنگ سنتی چین و دستاوردهای جامعه بشری شکل گرفته و وابستگی متقابل همه کشورها به یکدیگر و ارتباط متقابل و نزدیک میان کل بشریت را بازتاب می‌دهد. این ایده نمایانگر ارزش‌های مشترک چین و فرهنگ‌های دیگر و کل بشریت است و بزرگ‌ترین بستر مشترک برای شکل دادن به یک دنیای بهتر قلمداد می‌شود. ایجاد جامعه‌ای برخوردار از آینده مشترک به معنای سازگاری همه کشورها با ارزش‌های یکسان یا اجرای طرح‌های یکجانبه تحمیلی از طرف یک کشور واحد یا اقلیت کوچکی از کشورها نیست. این امر همچنین به معنای تعیین یک بازیگر واحد در سرتاسر دنیا یا جایگزین‌سازی یک سیستم یا فرهنگ با سیستم یا فرهنگ دیگر نیست. چنین طرحی در واقع خواستار آن است که کشورهای دارای نظام‌های اجتماعی، ایدئولوژی، تاریخ، فرهنگ و سطوح توسعه‌ای متفاوت در راستای پیشرفت کل بشریت اهداف و منافع خود را با یکدیگر همسو سازند، از حقوق برابر بهره‌مند شوند و در تمام مسئولیت‌ها در ارتباط با اقدامات بین‌المللی سهیم شوند.

مسیر حرکت به سمت یک جامعه جهانی برخوردار از آینده مشترک مسیری بس دشوار و پرپیچ‌وخم است. با این حال، روند تاریخی و هدف تمدن بشری این است که پیشرفت را جایگزین عقب‌ماندگی، سعادت را جایگزین فلاکت و مدنیت را جایگزین بربریت کند. همه کشورها باید ورای قومیت، اعتقادات، فرهنگ و موقعیت مکانی به اجماع برسند و با همکاری یکدیگر جامعه‌ای برخوردار از آینده مشترک را شکل دهند و رؤیای همه مردم مبنی بر زندگی بهتر را رنگ واقعیت بخشند.

۳. ایجاد مدل جدیدی از روابط بین‌المللی

صلح و همکاری به نفع همگان است، حال آنکه نزاع و رویارویی به نفع هیچکس نیست. همسازی میان همه کشورها صلح جهانی با خود به ارمغان می‌آورد، در حالیکه رویارویی به آشوب و هرج و مرج می‌انجامد. تاریخ نشان می‌دهد که پیروی از سلطه‌گری، ایجاد ائتلاف، رویارویی و سوءاستفاده از قدرت در روابط بین‌الملل به هرج و مرج و حتی جنگ دامن می‌زند.

علاوه بر مسائل توسعه‌ای، دنیا با بحران جدی اعتماد و تهدیدات ضد قواعد و نظم بین‌الملل مواجه است. برخی هنجارها و اصول اخلاقی دیرپای بین‌المللی که به‌طور گسترده به رسمیت شناخته شده و رعایت گردیده‌اند اکنون دیگر به حال خود رها شده‌اند. برخی معاهدات و توافقات بین‌المللی در ارتباط با ثبات و رفاه جهانی نادیده انگاشته شده‌اند، پاره شده‌اند، یا لطمه دیده‌اند. برخی کشورها برخلاف واقعیت بین‌المللی آشکارا حاکمیت ملی دیگر کشورها را نقض کرده و در امور داخلی آنها دخالت می‌کنند و از کشورهای ضعیف و کوچک سوءاستفاده می‌کنند.

در بحبوه اوضاع بین‌المللی ناپایدار، همه کشورها باید از قواعد تبعیت کنند، اعتماد را تقویت کنند و حافظ نظم باشند و در عین حال مدل جدیدی از روابط بین‌المللی را شکل دهند. ما باید از یک رویکرد جدید در قبال روابط میان دولت‌ها استقبال کنیم، مدلی که مشخصه آن نه رویارویی بلکه گفتگوست و نه به دنبال ائتلاف بلکه به دنبال شراکت است. دهکده جهانی ما باید نه صحنه جنگ و نبرد بلکه بستر توسعه همگانی باشد.

مدل جدید روابط بین‌المللی باید بر مبنای اصول احترام متقابل، برابری و عدالت و همکاری توأم با منفعت متقابل شکل گیرد. احترام متقابل بر پایه برابری همه کشورها، کوچک و بزرگ، قوی و ضعیف و فقیر و غنی استوار است. تک تک کشورها باید به نظام سیاسی کشورهای دیگر، حق آنها مبنی بر انتخاب مسیر توسعه‌ای خویش و منافع و دغدغه‌های آنها احترام بگذارند. همه باید مخالف سیاست زور، سلطه‌گری و مداخله در امور داخل دیگر کشورها باشند.

در راستای حفظ برابری و عدالت، ما باید مادی‌گرایی افراطی و رقابت شدید را کنار بگذاریم و اطمینان حاصل کنیم که کشورهای برخوردار از منابع و سطوح توسعه‌ای مختلف به‌طور برابر حق دسترسی به فرصت‌ها را دارند تا بدین طریق از شکاف توسعه‌ای کاسته شود. روابط میان دولت‌ها باید مبتنی بر خیر و صلاح همگانی و منافع مشترک باشد و مورد اول باید در اولویت قرار گیرد. کشورها باید میان منافع ملی خویش و کمک به جامعه بین‌المللی به نحو مناسبی موازنه برقرار کنند.

همکاری بر مبنای منفعت متقابل هدفش نه به حداکثر رسانیدن منافع خویشتن بلکه ایجاد وضعیت برنده - برنده است و شیوه منسوخ «همه چیز برای برنده» را مردود می‌شمارد. کشورها در عین دنبال نمودن منافع خویش باید به دغدغه‌های مشروع بقیه کشورها نیز پردازند، در کنار توسعه خویش توسعه همگانی را نیز ترویج کنند و در عین پاسداری از امنیت خویش به امنیت دیگر کشورها نیز احترام بگذارند. ما باید فشار را به نیروی محرک، بحران را به فرصت و مناقشه را به همکاری تبدیل کنیم.

کشورهای بزرگ یک عامل مهم جهت پاسداری از صلح و ثبات جهانی و ایجاد مدل جدیدی از روابط بین‌المللی محسوب می‌شوند. کشورهای بزرگ باید متناسب با جایگاه‌شان به مسئولیت‌های خویش عمل کنند. جایگاه بین‌المللی هر کشوری نه بر مبنای اندازه، توان و قدرت، بلکه بسته به بی‌غرضی، آینده‌نگری و حسن مسئولیت‌پذیری آن کشور سنجیده می‌شود. کشورهای بزرگ باید تلاش‌های اصلی خود را به سمت آینده بشریت معطوف کنند و مسئولیت بیشتری در قبال صلح و توسعه جهانی بر عهده گیرند، نه اینکه از قدرت خود در جهت سلطه بر امور بین‌المللی و منطقه‌ای استفاده کنند. مسیر تاریخ بشری نشان می‌دهد که کشورهای بزرگ در راستای موفقیت راهبردهای خویش باید از روندهای زمانه تبعیت کنند و مقبولیت گسترده دیگر کشورها و ملت‌ها را کسب کنند.

کشورهای بزرگ تنها از طریق همکاری توأم یا احترام و منفعت متقابل می‌توانند پیشرفت بشر را تداوم بخشند. همکاری و مشارکت باید تقویت شود تا بدین طریق بتوان یک چارچوب باثبات و متوازن از روابط میان کشورهای بزرگ به وجود آورد، چارچوبی که از صلح و ثبات جهانی حمایت بعمل می‌آورد. کشورهای بزرگ باید به منافع کانونی و دغدغه‌های

عمده یکدیگر احترام بگذارند، درک متقابل عمیق‌تری به وجود بیاورند و اختلافات و مناقشات را از طریق ارتباط سازنده و رایزنی حل و فصل کنند.

کشورهای بزرگ باید به جای سلطه‌گری و تحمیل اراده خود به دیگران، با کشورهای کوچک رفتار برابر داشته باشند. هیچ کشوری نباید با راه انداختن جنگ‌های بی‌مورد و دلبخواهی خرابی به بار بیاورد یا به حاکمیت قانون در مقیاس بین‌المللی لطمه وارد کند. مسائل و اختلافات باید از طریق گفتگو و رایزنی از موضع برابر و با حداکثر صداقت و شکیبایی حل و فصل شوند.

۴. ترویج مدل جدیدی از جهانی‌سازی اقتصادی

جهانی‌سازی اقتصادی پیامد برگشت‌ناپذیر توسعه اقتصاد جهان است. این پدیده با گرایش روز به سمت توسعه و همکاری همخوانی دارد. جهانی‌سازی اقتصادی به میزان قابل توجهی موجب تسهیل تجارت، سرمایه‌گذاری، تحرک و جابجایی مردم و پیشرفت‌ها در حوزه فناوری شده و به مردم همه کشورها منفعت رسانیده است و بدین طریق کمک مهمی به توسعه اقتصادی جهان کرده است. با این حال، این امر همچنین شماری از مشکلات و پسردها را به همراه داشته است. مدل کنونی جهانی‌سازی اقتصادی نمی‌تواند بازتاب‌دهنده دیدگاه‌های کشورهای در حال توسعه باشد یا منافع آنها را نمایندگی کند. قانون جنگل و بازی‌های مجموع صفر که مشخصه رویه «همه چیز برای برنده» هستند شکاف میان فقیر و غنی را بیشتر کرده‌اند که این امر در قالب شکاف فزاینده میان کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه و همچنین شکاف میان فقیر و غنی در کشورهای توسعه یافته نمود پیدا کرده است (مربع ۱۲).

مربع ۱۲. جهانی‌سازی اقتصادی به مثابه یک شمشیر دولبه است

جهانی‌سازی اقتصادی موجب ارتقای توسعه اقتصادی جهان شده است. بر اساس داده‌های بانک جهانی، تولید ناخالص داخلی دنیا بر حسب ارزش کنونی دلار ۲۵ برابر افزایش یافت و از ۲/۹۶ تریلیون دلار در سال ۱۹۷۰ به ۷۴ تریلیون دلار در سال ۲۰۱۵ رسید.^{۲۵} آمارهای سازمان تجارت جهانی نشان می‌دهند که تجارت جهانی ۵۰ برابر افزایش یافته و از ۳۰۰ میلیارد دلار در سال ۱۹۷۰ به ۱۶ تریلیون دلار در سال ۲۰۱۶ رسیده است.^{۲۶} طبق آمارهای سازمان ملل، جمعیت گرفتار فقر شدید در سطح دنیا از ۱/۹ میلیارد نفر در سال ۱۹۹۰ به ۸۳۶ میلیون نفر در سال ۲۰۱۵ کاهش یافته و از هدف به نصف رسانیدن جمعیت گرفتار فقر شدید ذیل اهداف توسعه هزاره سازمان ملل پیشی گرفته است.^{۲۷}

همچنین باید خاطر نشان ساخت که دنیا با عدم توازن اقتصادی فزاینده مواجه است که مشخصه آن تشدید شکاف میان شمال

^{۲۵} وبسایت بانک جهانی: <https://www.worldbank.org>

^{۲۶} وبسایت سازمان تجارت جهانی: <https://www.wto.org/index.htm>

^{۲۷} کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل، «توسعه و جهانی‌سازی: حقایق و ارقام»، جولای ۲۰۱۶.

و جنوب و فقر و غنی است. بسیاری از کشورهای در حال توسعه گرفتار فقر و به تبع آن مشکلات اجتماعی نظیر گرسنگی، بیماری و جنگ هستند. طبق «گزارش ثروت جهانی ۲۰۱۶» مؤسسه پژوهشی کردیت سوییس (CSRI)، ۳/۵ میلیارد انسان بزرگسال در انتهای هرم ثروت جهانی تنها مالک ۲/۴ درصد ثروت جهان هستند که بالغ بر ۱۰۰۰۰ دلار در ازای هر نفر می‌شود.^{۲۸} گزارش سال ۲۰۱۶ مؤسسه جهانی مک کینزی نشان می‌دهد که حدود ۷۰ درصد خانوارها در ۲۵ کشور پیشرفته – یعنی بیش از ۵۰۰ میلیون نفر – بین سال‌های ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۴ درآمدشان ثابت یا رو به کاهش بوده است.^{۲۹} در مقیاس جهانی، بیش از ۷۰۰ میلیون نفر همچنان گرفتار فقر شدید هستند و ضریب جینی از آستانه ۰/۶ نابرابری درآمدی بسیار بالا به حدود ۰/۷ رسیده است.

برخی کشورها مشکلات حاکمیتی در داخل را به جهانی‌سازی اقتصادی یا کشورهای دیگر نسبت داده‌اند و به اقدامات یکجانبه، حمایتی و سلطه‌جویانه متوسل گردیده‌اند. این رویکرد به زنجیره‌های جهانی ارزش، تأمین و مصرف لطمه زده‌اند، نظم تجاری بین‌المللی کنونی را متلاطم ساخته‌اند و اقتصاد دنیا را به سمت «تله رکود» سوق داده‌اند.

ما نباید از مشکلات پیش روی جهانی‌سازی اقتصادی بترسیم. خروج از سازمان‌ها و معاهدات بین‌المللی، رها کردن روابط تجاری خارجی و ساختن دیوارهای مرزی راه به جایی نمی‌برند. مشکلات ما تنها از طریق فرآیند اصلاح و بهبود عملکرد خویشتن قابل حل و فصل است. همه کشورها باید دست به دست هم بدهند و از تاریخ درس بگیرند، همکاری را تقویت کنند، حاکمیت را ارتقا دهند و جهانی‌سازی اقتصادی را به یک فرآیند باز، فراگیر، متوازن و نافع برای همگان تبدیل کنند.

مدل جدیدی از جهانی‌سازی اقتصادی باید توسط همه کشورها تهیه و شکل داده شود. مدل جدید باید نوآوری‌ها و پیشرفت‌ها را بر مبنای قواعد و نهادهایی نظیر آزادسازی تجارت و تجارت چندجانبه استوار سازد که در عمل مفید و مؤثر واقع گردیده‌اند. مدل مذکور باید سلطه‌گری، سیاست زور، قانون جنگل و بازی‌های مجموع صفر را ریشه کن سازد، اصول رایزنی فراگیر، اهتمام جمعی و منافع مشترک را تقویت کند و دموکراسی، برابری، انصاف و عدالت را محقق سازد. این مدل باید به ایجاد یک اقتصاد جهانی گشوده و باز کمک کند، صلح و ثبات جهانی را ترویج کند و توسعه و رونق همگانی به ارمغان بیاورد.

انقلاب فناوری چهارم که در حال حاضر در جریان است تأثیر بی‌پایانی بر موج جدیدی از جهانی‌سازی اقتصادی و توسعه جامعه بشری داشته و فرصت‌های بی‌سابقه‌ای در زمینه توسعه و همچنین چالش‌های جدی به ارمغان آورده است. همه کشورها باید دست به دست هم داده و دست به اقدام فوری بزنند تا بدین طریق چارچوب جدیدی برای حاکمیت جهانی با دورنمای یک جامعه جهانی برخوردار از آینده مشترک به وجود بیاورند. ما باید قواعد و استانداردهایی وضع کنیم که نوآوری

^{۲۸} مؤسسه پژوهشی کردیت سوییس، «گزارش ثروت جهانی ۲۰۱۶»، نوامبر ۲۰۱۶.

^{۲۹} مؤسسه جهانی مک کینزی، «فقیرتر از والدین خویش؟ تثبیت یا کاهش درآمد در اقتصادهای پیشرفته»، جولای ۲۰۱۶.

فناورانه و توسعه را سهولت می‌بخشند و در عین حال حداقل‌های امنیت بشر را تضمین می‌کنند. ما باید منافع همه کشورها و به ویژه کشورهای در حال توسعه را لحاظ کنیم. عادلانه نیست که استانداردها و قواعد امنیتی کشورهای توسعه‌یافته یا کشورهای مشخصی را به همه کشورها اطلاق دهیم. احترام به حاکمیت ملی تک تک کشورها ضروری است. هیچ کشوری نباید به دنبال سلطه فناورانه، مداخله در امور داخلی دیگر کشورها، یا دست زدن به اقدامات فناورانه‌ای باشد که به امنیت دیگر کشورها لطمه می‌زند. بر اساس مفاهیم چندجانبه‌گرایی، احترام متقابل و اعتماد متقابل، همه کشورها باید دست به گفتگو و همکاری‌های گسترده بزنند و سیستمی از قواعد فناورانه و چارچوبی برای همکاری‌های بین‌المللی شکل دهند که متضمن صلح، امنیت، دموکراسی، شفافیت، همه‌شمولی و منفعت برای همگان است. ضروری است که همه کشورها از برابری اجتماعی و عدالت پاسداری کنند، نوآوری‌های فناورانه را تحت شمول حاکمیت قانون و هنجارهای به رسمیت شناخته شده در سطح بین‌المللی قرار دهند و اطمینان حاصل کنند که نوآوری توسط مردم، برای مردم و متناسب با ارزش‌های انسانی صورت می‌گیرد.

۵. حفظ نظام بین‌الملل با محوریت سازمان ملل

نظم بین‌المللی که بر پایه اهداف و اصول منشور سازمان ملل استوار است با منافع اکثریت کشورها تطبیق یافته و صلح و توسعه را در دنیا ارتقا داده است. نقض آشکار قوانین بین‌المللی و هنجارهای پایه روابط بین‌الملل با هدف تحقق منافع فردی موجب می‌شود دنیا گرفتار وضعیت متزلزلی شود که هرج و مرج، رویارویی و نزاع مشخصه آن است. سلطه‌گری عدالت را به خطر می‌اندازد. جامعه بین‌المللی باید با عزمی راسخ در جهت توسعه روابط بین‌المللی دموکراتیک، پاسداری از هنجارهای اخلاقی و حقوقی که در راستای بقای بشر و توسعه حیاتی هستند و حفظ برابری و عدالت در سطح بین‌المللی تلاش کند.

سازمان ملل در کانون نظام حاکمیت جهانی قرار دارد. منشور سازمان ملل سنگ بنای حفظ ثبات در نظام بین‌الملل و قانونمندی‌سازی روابط در میان کشورهاست. دنیا گرفتار رویارویی و بی‌عدالتی در اشکال گوناگون است که دلیل آن منسوخ شدن اهداف و اصول منشور سازمان ملل نیست، بلکه دلیلش عدم تحقق مؤثر و کارآمد این اهداف و اصول است. حفظ اقتدار و نقش سازمان ملل در راستای حفظ منافع مشترک جامعه بین‌المللی و منافع مشروع تک تک کشورها و شکل دادن به آینده‌ای روشن و درخشان برای بشر حائز اهمیت است. بنابراین، همه کشورها باید از نظام بین‌الملل با محوریت سازمان ملل، قوانین بین‌المللی، هنجارهای پایه روابط بین‌الملل مبتنی بر اهداف و اصول منشور سازمان ملل و نقش قانونی سازمان ملل در امور بین‌الملل پاسداری کنند.

سیستم تجاری چندجانبه که سازمان تجارت جهانی در کانون آن قرار دارد سنگ بنای تجارت بین‌المللی قلمداد می‌شود. این سیستم نقش سرنوشت‌سازی در ارتقای تجارت جهانی، ایجاد یک اقتصاد جهانی گشوده و باز و بهبود رفاه مردم همه کشورها ایفا می‌کند. سیاست‌های تجاری یکجانبه و حمایتی که با قوانین بازار، قواعد بین‌المللی و اصول پایه سازمان تجارت جهانی در تضاد هستند موجب کوچک شدن تجارت جهانی می‌شوند و حتی ممکن است به بحران‌های اقتصادی در سطح

جهان دامن بزنند. همه کشورها باید دست در دست هم از چندجانبه‌گرایی حمایت کنند و در عین حال قویاً با یکجانبه‌گرایی و سیاست‌های حمایت از تولیدات داخلی مخالفت کنند. ما در راستای ایجاد یک اقتصاد جهانی گشوده و باز باید از نقش کانونی و اصول پایه سازمان تجارت جهانی و همچنین سیستم تجاری چندجانبه که مشخصه آن تجارت آزاد، شفافیت و عدم تبعیض است، پاسداری کنیم و از حقوق مشروع و فضای توسعه‌ای کشورهای در حال توسعه عضو حمایت بعمل بیاوریم. توافق پاریس در خصوص تغییرات آب‌وهوایی، کنوانسیون ایمنی هسته‌ای، پیمان منع گسترش تسلیحات هسته‌ای و دیگر معاهدات و توافقات بین‌المللی بر پایه اجماع همه طرفین استوارند و با منافع همه کشورها همخوانی دارند. همه امضاکنندگان متعهدند به تعهدات خود نه به صورت گزینشی بلکه به طور کامل عمل کنند. خروج دلخواهی از سازمان‌ها و پیمان‌های بین‌المللی با روح اصول اخلاقی حاکم بر قراردادها و جامعه بین‌الملل در تضاد است. این قواعد باید منصفانه رعایت شوند و متقابلاً الزام آور باشند و «مصلحت‌گرایی» و استانداردهای دوگانه به آنها لطمه نزند.

۶. ترویج مبادلات و یادگیری متقابل در میان تمدن‌ها

تمدن از مشخصه‌های اساسی جامعه بشری است. تنوع یکی از ویژگی‌های اصلی تمدن بشری است. مبادلات و یادگیری متقابل محرک اصلی پیشرفت تمدن‌ها طی هزاران سال در طول تاریخ بشری بوده است. دنیا به مدد ارتباطات و همجوشی تمدن‌های گوناگون به جایگاه کنونی دست یافته است. توسعه بیش از پیش بشر مستلزم تبادلات قوی‌تر و یادگیری متقابل در میان فرهنگ‌ها و درک متقابل عمیق‌تر در میان مردم کشورهای مختلف و پیوندهای نزدیک‌تر میان مردم است. پیشرفت فرهنگی به اندازه توسعه اقتصادی و فناورانه در راستای پرداختن به چالش‌های مبرم پیش روی ما و سوق دادن بشر به سمت آینده بهتر حائز اهمیت است. تمدن بشری باید گشوده و همه‌شمول و بر پایه برابری و تنوع استوار باشد. مدنیت بر مبنای تنوع رشد و نمو می‌یابد. هر تمدنی نمایانگر خاطره جمعی یک ملت یا مردمان است. همه تمدن‌های دنیا از جمله تمدن چین محصول توسعه بشر هستند. همه تمدن‌ها با یکدیگر برابرند. هیچ تمدنی بر روی زمین کامل و بی‌عیب و نقص نیست. هر تمدنی از فضایل و شایستگی‌هایی برخوردار است. هیچ تمدنی را نمی‌توان بر دیگری برتر دانست. تمدن بشری فراگیر و همه‌شمول است. هر فرهنگی به عنوان ثمره تلاش و خردورزی بشر شایسته اکرام و احترام است. تلاش جهت برتر دانستن یک نژاد یا تمدن بر دیگری، دگرگون‌سازی یا جایگزین‌سازی تمدن‌های دیگر و کاشتن بذر نفاق در میان تمدن‌ها کاری عبث و مصیبت‌بار است. این تلاش‌ها صرفاً به سوءتفاهم میان تمدن‌ها دامن می‌زنند و دنیا را به سمت چنددستگی و رویارویی سوق می‌دهند.

مبادلات و یادگیری متقابل در میان تمدن‌ها باید تقویت شود. همه کشورها باید با احترام و از موضع برابر یا یکدیگر رفتار کنند. تک تک کشورها باید تکبر و غرض‌ورزی را کنار بگذارند و دانش خویش درباره تفاوت میان تمدن خود با تمدن‌های را بالا ببرند، به گفتگو میان فرهنگ‌های مختلف دامن بزنند و به دنبال همزیستی متناسب و سازگار باشند. هر کشوری باید برای تمدن خود ارزش قائل شود، تمدن‌های دیگر را تکریم کند و توسعه آنها را سهولت بخشد. این امر به شکوفایی همه تمدن‌ها کمک خواهد کرد. همه تمدن‌ها باید گشوده و همه‌شمول باشند و با بهره‌گیری از نقاط قوت

یکدیگر از طریق مبادلات و یادگیری متقابل، توسعه همگانی را ترویج کنند. همه تمدن‌ها باید همگام با زمانه پیشرفت کنند و توسعه خود را از طریق نوآوری تداوم بخشند.

موسسه مطالعات و پژوهش‌های
فرهنگی و اجتماعی

۴. چین به شکل گیری یک دنیای بهتر کمک می کند

چین نمی تواند جدای از بقیه دنیا به توسعه دست یابد و دنیا نیز نمی تواند بدون کمک چین حافظ صلح، توسعه، شکوفایی و ثبات باشد. عملکرد خوب چین و دنیا متقابلاً به یکدیگر وابسته است. چین همچنان توسعه خود را با مختصات توسعه بشری سازگار می سازد، زیرا می داند که آینده اش از نزدیک با آینده بقیه دنیا گروه خورده و منافع مردم چین با منافع همگانی مردم دیگر کشورها ادغام گردیده است. چین همواره معمار صلح جهانی است، به توسعه جهانی کمک می کند، حافظ نظم جهانی است و خردروزی و بنیه خود را وقف ایجاد یک جامعه جهانی برخوردار از آینده مشترک و شکل دادن به یک دنیای بهتر می کند.

۱. ارتقای صلح و توسعه جهانی از طریق توسعه خویش

ما به عنوان بزرگ ترین کشور در حال توسعه در دنیا نسبت به دنبال کردن مسیر خویش و اداره امور خویش از طریق ادغام منابع کاملاً متعهدیم. ما بدین طریق است که می توانیم کشور خود را شکوفاتر و مردم خود را سعادتمندتر سازیم و جهان پیچیده و متزلزل را از ثبات و قطعیت بهره مند سازیم. این به خودی خود بزرگ ترین خدمت ما به صلح و توسعه جهانی است.

تحت هدایت نظریه شی جین پینگ موسوم به «تفکر درباره سوسیالیسم با مشخصات چینی برای یک عصر نوین»، چین همچنان به ترسیم مسیر سوسیالیستی پیش روی خود ادامه خواهد داد. ما نسبت به یک رویکرد مردم محور متعهد هستیم و توسعه را در اولویت قرار داده ایم. ما یک طرح یکپارچه پنج محوری با هدف پیشبرد توسعه اقتصادی، سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و زیست بوم شناختی و یک راهبرد جامع چهارشاخه با هدف تحقق یک جامعه نسبتاً شکوفا در همه حوزه ها، پیشبرد اصلاحات، پیشبرد حاکمیت قانون و تقویت انضباط حزبی به اجرا گذاشته ایم. ما باید تلاش کنیم چین را به یک کشور سوسیالیستی مدرن و قوی تبدیل کنیم و به سمت طراوت و شادابی ملی گام برداریم.

چین توسعه اقتصادی را در قانون فرآیند احیای ملی خویش قرار داده است، توسعه باکیفیت را ترویج می کند و با عزمی راسخ ایجاد دورنمای جدیدی از توسعه نوآورانه، هماهنگ، سبز، گشوده و همه شمول را دنبال می کند. ما همگی فرآیند مدرن سازی اقتصاد خویش را شتاب می بخشیم تا نیازهای فزاینده مردم در جهت برخورداری از یک زندگی بهتر را به نحو بهتری برطرف سازیم. اصلاح جامع نظام اقتصادی تداوم خواهد یافت تا اطمینان حاصل شود که بازار نقش تعیین کننده ای در تخصیص منابع ایفا می کند و دولت کارکردهای خود را به نحو بهتری به اجرا می گذارد. ما اصلاحات ساختاری را در سمت عرضه به پیش خواهیم برد تا بدین طریق انگیزه درونزا برای توسعه اقتصادی سالم و پایدار به وجود بیاوریم. ما راهبرد توسعه ای مبتنی بر نوآوری را همچنان اجرا خواهیم کرد، از فرصت های توسعه ای ناشی از توسعه دیجیتالیزه شده، شبکه بندی

شده و هوشمند بهره خواهیم گرفت، محافظت از حقوق مالکیت فکری را تشدید خواهیم کرد، قابلیت‌ها و بنیه خود را در حوزه نوآوری بسط و گسترش خواهیم داد و محرک‌های جدیدی برای رشد به وجود خواهیم آورد. چین علم و فناوری را به پیش خواهد برد تا مردم بیشتری از آن منتفع شوند، همکاری‌های بین‌المللی را بسط و گسترش خواهد داد تا کشورهای دیگر بتوانند از دستاوردهای این کشور در حوزه‌های علم و فناوری بهره‌مند گردند و از طریق فناوری‌های نوآورانه منفعت بیشتری برای مردم دنیا به ارمغان خواهد آورد.

جستجوی یک زندگی بهتر برای مردم خود همواره هدف اصلی چین بوده است. ما تلاش‌ها در جهت تضمین و بهبود استانداردهای زندگی را شدت خواهیم بخشید و همه مردم را قادر خواهیم ساخت تا به نحو منصفانه‌تر و کامل‌تری از ثمره اصلاحات و توسعه بهره‌مند شوند. ما فرآیند کاهش و ریشه‌کنی هدفمند فقر را تقویت خواهیم کرد تا مطمئن شویم فقر شدید تا پایان سال ۲۰۲۰ ریشه‌کن می‌شود. ما بدین ترتیب مردم را قادر می‌سازیم از ثمره رشد اقتصادی بهتر بهره‌مند شوند و همچنین به کاهش فقر شدید در سطح دنیا کمک می‌کنیم. چین به‌طور فعال دستورکار ۲۰۳۰ سازمان ملل در خصوص توسعه پایدار را دنبال می‌کند، در تعهد خود در قبال ترویج توسعه سبز پایبند است و استفاده از الگوهای رشد و سبک زندگی سازگار با زیست‌بوم را شتاب می‌بخشد. این کشور نقش پیش‌تاز را در زمینه همکاری‌های بین‌المللی در واکنش به تغییرات آب‌وهوایی ایفا می‌کند، توسعه سبز، توأم با تولید ناچیز کربن، مدور و پایدار را در سرتاسر دنیا به پیش می‌برد، و تلاش می‌کند از موطن مشترک بشر محافظت کند.

نیروهای مسلح چین از صلح جهانی قاطعانه دفاع می‌کنند. در دوران جدید، چین یک سیاست دفاعی را دنبال می‌کند که از ماهیت تدافعی برخوردار است و نسبت به ایجاد یک تشکیلات نظامی قوی با مشخصه‌های چینی و نیروهای دفاع ملی و مسلح محکم و استوار متناسب با جایگاه بین‌المللی چین و مطابق با منافع امنیت ملی و توسعه‌ای متعهد باقی می‌ماند. ارتش چین صادقانه به مفهوم یک جامعه جهانی برخوردار از آینده مشترک پایبند است، به مسئولیت‌های بین‌المللی خود به عنوان نیروهای مسلح یک کشور بزرگ فعالانه عمل می‌کند و همکاری‌های بین‌المللی در حوزه نظامی را به نحو جامع و فراگیر در دوران جدید به پیش می‌برد. بنابراین، ارتش چین نگهبان راهبردی صلح و توسعه جهانی است و به ایجاد دنیایی بهتر توأم با صلح پایدار و امنیت همگانی کمک می‌کند.

۲. دنبال کردن همکاری‌های توأم با منفعت متقابل و توسعه همگانی

تنها از طریق همکاری‌های توأم با منفعت متقابل و توسعه همگانی می‌توانیم به دستاوردهای بزرگ و پایداری دست یابیم که برای همگان نافع هستند. برخی کشورها روز به روز ثروتمندتر می‌شوند، در حالیکه برخی دیگر روز به روز فقیرتر می‌شوند. این امر حفظ صلح و شکوفایی پایدار در سرتاسر دنیا را غیرممکن می‌سازد. مردم چین خواهان یک زندگی بهتر نه فقط برای خود بلکه همچنین برای مردم بقیه دنیا هستند. چین همکاری‌های توأم با منفعت متقابل با دیگر کشورها را تقویت

خواهد کرد تا بدین طریق مبادلات و یادگیری متقابل را ارتقا دهد و شکاف توسعه‌ای را برطرف سازد. چین در این راستا مسیری را در پیش می‌گیرد که به پیشرفت منصفانه، باز، جامع، نوآورانه و همگانی می‌انجامد.

دنبال کردن توسعه نوآورانه، رشد به هم پیوسته و منافع همگرا. چین تلاش خواهد کرد از طریق مبادلات و همکاری‌های بین‌المللی منابع جدیدی از رشد اقتصادی به وجود بیاورد و محرک‌های جدید رشد را تقویت کند. ما همکاری با کشورهای دیگر را در خصوص سیاست‌های کلان و بهم پیوستگی طرح‌های توسعه‌ای تقویت می‌کنیم تا بدین طریق از نقاط قوت یکدیگر بهره بگیریم، تأثیرات سرریز مثبت را افزایش دهیم و از تأثیرات منفی بیرونی بکاهیم. ما گشایشات و همکاری‌ها را به نحو فراگیرتری به پیش خواهیم برد، منافع کنونی و بلند مدت را دنبال خواهیم کرد و در عین دنبال کردن منافع خویش منافع دیگر کشورها را نیز لحاظ خواهیم کرد تا بدین طریق بر سهم منابع موجود بیافزاییم و تقسیم آن را منصفانه‌تر سازیم و به تبع آن انصاف و عدالت را رعایت کنیم. چین به متوازن‌سازی اقتصاد جهان کمک خواهد کرد و اطمینان حاصل خواهد کرد که دستاوردها به مردم بیشتری منفعت می‌رسانند. ما از سوار شدن مردم دیگر کشورها بر قطار سریع‌السیر توسعه چین استقبال می‌کنیم و تلاش می‌کنیم بازارهای نوظهور و اقتصادهای در حال توسعه بیشتری را در راستای ادغام در زنجیره‌های جهانی صنعتی، تأمین و ارزش یاری دهیم و بدین ترتیب دیگران را از منافع جهانی‌سازی اقتصادی بهره‌مند سازیم.

ترویج توسعه با کیفیت در امتداد کمربند و جاده. ابتکار کمربند و جاده بستری برای ایجاد یک جامعه جهانی برخوردار از آینده مشترک است و به مثابه «قایق» و «پلی» جهت ارتقای صلح و توسعه جهانی عمل می‌کند. چین و طرفین مربوطه دست به دست هم خواهند داد تا از اصول رایزنی گسترده، اهتمام مشترک و منفعت متقابل تبعیت کنند و از توسعه باز و سبز و حاگمیت پاک پاسداری کنند. ما به دنبال استانداردهای والا، پایدارپذیری و زندگی بهتر برای مردم خواهیم رفت. در راستای ترویج توسعه با کیفیت در امتداد کمربند و جاده، ما مشترکاً این ابتکار را به مسیری باز، سبز و نوآورانه به سمت صلح، شکوفایی و مبادلات فرهنگی تبدیل خواهیم کرد. هدف ما این است که فرصت‌هایی برای همگان به وجود بیاوریم و مردم بیشتری را قادر سازیم تا از زندگی بهتر بهره‌مند شوند. کمربند و جاده نه برای ایجاد ائتلاف‌های ژئوپلیتیکی یا نظامی، بلکه ابتکاری برای همکاری اقتصادی است. این ابتکار در واقع یک فرآیند باز و فراگیر است که هدفش نه هدف قرار دادن دیگران و نه نادیده انگاشتن آنهاست. ابتکار کمربند و جاده به جای ایجاد اردوگاه‌های انحصاری به دنبال آن است که به چین و بقیه دنیا کمک کند تا مشترکاً از فرصت‌ها بهره گیرند و توسعه همگانی را دنبال کنند. این ابتکار به دنبال اجتناب از مرزبندی‌های ایدئولوژیکی، بازی‌های مجموع صفر، یا هر «تله» دیگری است. ما از همکاری و مشارکت هر کشوری که مایل به این کار است استقبال می‌کنیم.

پیشبرد فرآیند کاهش فقر در دنیا. ریشه‌کنی فقر بزرگ‌ترین چالش پیش روی دنیای امروز است. جهت تحقق هدف سازمان ملل مبنی بر پایان دادن به فقر شدید تا سال ۲۰۳۰، ضروری است که همه کشورها دست به تلاش‌های هماهنگ در این زمینه بزنند. چین طرفدار آن است که کشورهای توسعه یافته بر میزان کمک‌های خود به کشورهای در حال توسعه

بیافزایند و کشورهای در حال توسعه نیز انگیزه درون‌زا جهت دستیابی به توسعه را تقویت کنند تا بدین طریق فرآیند کاهش فقر جهانی تسریع گردد. ما به‌طور فعال دستور کار ۲۰۳۰ سازمان ملل در خصوص توسعه پایدار را به اجرا می‌گذاریم، همکاری‌های بین‌المللی را در حوزه کاهش فقر افزایش می‌دهیم، از سازمان ملل و بانک جهانی در جهت تداوم ایقاعی نقش مهم آنها در زمینه کاهش فقر در دنیا حمایت می‌کنیم و مدل مبادلات و همکاری‌های بین‌المللی توأم با منفعت متقابل را در ارتباط با کاهش فقر ترویج می‌کنیم. چین دغدغه کشورهای فقیر را دارد و می‌خواهد به مردم گرفتار فقر و گرسنگی کمک کند. این کشور تلاش دارد تا با ارائه کمک‌های خارجی و بخشش‌های و افزایش واردات و سرمایه‌گذاری به کشورهای در حال توسعه - به ویژه کشورهای کمتر توسعه یافته - کمک کند تا قابلیت‌های توسعه‌ای خود را تقویت کنند. ما همچنان خردورزی و بنیه خود را وقف مسائل جهانی از جمله کاهش فقر، پیشگیری و کنترل بیماری و امدادسانی به پناهجویان می‌کنیم و کاری می‌کنیم که سایه فقر و عقب‌افتادگی به مدد توسعه همگانی رخت بر بندد و آینده‌ای توأم با رونق و شکوفایی همگانی جای آن را بگیرد.

۳. حفظ و پیشبرد جهانی‌سازی اقتصادی

چین به‌طور فعال در جهانی‌سازی اقتصادی شرکت می‌کند و قوفاً حامی آن است. ما آماده‌ایم در راستای اتخاذ تدابیر فعال و تقویت رهنمودها با جامعه بین‌المللی همکاری کنیم و فرآیند جهانی‌سازی اقتصادی را پویاتر، فراگیرتر و پایدارتر سازیم. چین یک راهبرد گشایش فعال‌تر را دنبال خواهد کرد، در راستای ایجاد یک ساختار گشایشی جامع‌تر، متنوع، و عمیق‌تر تلاش خواهد کرد، پیشرفت توأم با منفعت متقابل را به نحو فراگیرتری محقق خواهد ساخت و جهانی‌سازی اقتصادی را از طریق اقدامات ملموسی و واقعی حفظ و ترویج خواهد کرد.

مخالفت با یکجانبه‌گرایی و سیاست‌های حمایتی. چین نسبت به سیستم تجاری چندجانبه با محوریت سازمان تجارت جهانی کاملاً متعهد است. این کشور مشتاق است تا همکاری با دیگر کشورها را بر اساس برابری و احترام متقابل بسط و گسترش دهد و ثبات و توسعه اقتصاد و تجارت جهانی را تداوم بخشد. چین طرفدار تبعیت از قواعد سازمان تجارت جهانی جهت پرداختن به مسائل موجود در حوزه تجارت بین‌المللی از طریق گفتگو و رایزنی و بر اساس احترام متقابل، برابری، منفعت متقابل، همکاری و حسن‌نیت است. تهدید وقوع جنگ تجاری و افزایش ادامه‌دار تعرفه‌ها هیچگاه به حل و فصل مشکلات اقتصادی و تجاری کمک نمی‌کند. چین یک اقتصاد بالغ و برخوردار از یک سیستم صنعتی و زنجیره صنعتی کامل، بازارهای بزرگ، و شتاب پویا به سمت توسعه است. ما هرگز در جنگ تجاری شکست نمی‌خوریم یا تضعیف نمی‌شویم. چین نسبت به رویارویی با چالش‌ها، تبدیل مخاطرات به فرصت‌ها و گشایش فصل‌های جدید مطمئن است.

گشودن بیش از پیش درها بر روی دنیا. گشایشات نقش کلیدی در رشد اقتصادی چین طی سال‌های گذشته ایفا کرده است. به همین نحو، رشد بیشتر در آینده تنها از طریق گشایشات بیشتر قابل دستیابی است. ما مجموعه‌ای از تدابیر

گشایشی عمده را به اجرا گذاشته و همچنان به اجرا خواهیم گذاشت، «گشایش درها بر روی دیگران» و «جهانی شدن» را به اندازه مساوی مورد تأکید قرار می‌دهیم و با ایجاد پیوندهایی به سمت شرق و غرب و از طریق خشکی و دریا دست به گشایشات بیشتری می‌زنیم. با کاستن از تعرفه‌ها، کوتاه کردن فهرست ممنوعه‌ها، آسان‌تر ساختن دسترسی به بازار، شفاف‌تر ساختن قواعد بازار و جذاب‌تر ساختن فضای تجاری، چین یک اقتصاد باز و با کیفیت‌تر به وجود خواهد آورد و فرصت‌های بیشتری جهت رشد، دگرگونی و نوآوری برای دنیا رقم خواهد زد. ما از حضور دوستان خارجی بیشتر در چین جهت تحصیل، کار و گردش استقبال می‌کنیم. چین انرژی بیشتری را صرف «جهانی شدن» خواهد کرد، کسب‌وکارها و مؤسسات چینی بیشتری را به سرمایه‌گذاری و توسعه در خارج از چین تشویق خواهد کرد، تبادلات و همکاری‌های اقتصادی و فرهنگی را تقویت خواهد کرد و بسترهای جدیدی جهت همکاری توأم با منفعت متقابل شکل خواهد داد. چین همچنان نسبت به موفقیت اجلاس کمر بند و جاده برای همکاری بین‌المللی اطمینان حاصل می‌کند و تمام تلاش خود را بکار می‌بندد تا یک نمایشگاه واردات بین‌المللی چین در کلاس جهانی برگزار کند و بدین طریق تقاضا و انگیزه‌های جدیدی برای گشایش بیش از پیش و رشد اقتصاد جهانی به وجود بیاورد.

اقدام سریع‌تر در راستای ارتقای یکپارچگی اقتصادی در منطقه. چین اجرای راهبرد منطقه آزاد تجاری خود را سرعت خواهد بخشید و شبکه‌ای بسیار استاندارد متشکل از مناطق آزاد تجاری شکل خواهد داد که تمرکزش بر روی کشورها و مناطق مجاور است، از طریق کمر بند و جاده بازتاب پیدا می‌کند و دره‌ایش به روی دنیا باز است. ما به تضمین توافق بر سر شراکت اقتصادی جامع منطقه‌ای کمک می‌کنیم و مذاکرات بر سر قرارداد تجارت آزاد چین - ژاپن - کره جنوبی و پیمان سرمایه‌گذاری چین - اتحادیه اروپا را سرعت می‌بخشیم. چین بر روی منطقه آزاد تجاری آسیا - آرام و جامعه اقتصادی آسیای شرقی کار خواهد کرد، از ایجاد منطقه آزاد تجاری قاره‌ای آفریقا حمایت خواهد کرد، یکپارچگی اقتصادی را در منطقه به پیش خواهد برد، آزادسازی و تسهیل تجارت و سرمایه‌گذاری را ترویج خواهد کرد و تکانه و شتاب جهانی‌سازی اقتصادی را تقویت خواهد کرد.

تداوم روند بین‌المللی‌سازی رنمینی. بین‌المللی‌سازی رنمینی موجب شده تا گزینه‌های تسویه پولی در تجارت جهانی افزایش یابد و سیستم پولی بین‌المللی را متنوع‌تر ساخته است. هدف از این امر نه تغییر سیستم کنونی بلکه تکمیل و بهبود آن است. این یک فرآیند بازارمحور مبتنی بر اصل احترام به تقاضای بازار و خدمت به اقتصاد واقعی است. در عین پیشبرد روند اصلاح بازارمحور نرخ مبادله رنمینی و گشایش منظم و محتاطانه حساب‌های سرمایه‌ای و مالی در داخل، چین روند بین‌المللی‌سازی رنمینی را همچنان ادامه خواهد داد، استانداردهای مالی را بالا خواهد برد و بخش مالی خود را بیش از پیش بین‌المللی خواهد ساخت و بدین طریق منافع همگرا با دیگر کشورها را تقویت خواهد کرد و به ثبات مالی در سطح بین‌المللی کمک خواهد کرد.

۴. توسعه شراکت‌های جهانی

چین بسط و گسترش شراکت‌ها را در اولویت قرار داده است. کسانی که ایده‌آل‌های یکسانی دارند و مسیر یکسانی را دنبال می‌کنند می‌توانند با یکدیگر شریک شوند. این امر در مورد کسانی که علیرغم تفاوت‌ها از دیدگاه‌های مشترکی برخوردارند نیز مصداق دارد. چین این روحیه را تقویت خواهد کرد، نسبت به یک رویکرد جدید در قبال روابط میان کشورها که گفتگو و نه رویارویی مشخصه آن است متعهد خواهد ماند و به جای ائتلاف به دنبال شراکت خواهد رفت. ما تلاش خواهیم کرد چارچوبی برای روابط میان کشورهای بزرگ شکل دهیم که ثبات و توسعه متوازن مشخصه آن است. ما همچنین تلاش خواهیم کرد روابط عمیق‌تری با همسایگان خود برقرار کنیم و همبستگی و همکاری با دیگر کشورهای در حال توسعه را تقویت کنیم. چین با تبعیت از اصول حفظ خیر و صلاح همگانی و دنبال کردن منافع مشترک، همکاری منافع با دیگر کشورها را بسط و گسترش خواهد داد، ارزش بیشتری برای شراکت قائل خواهد شد و حلقه دوستان خود را در سطح دنیا بزرگ‌تر خواهد کرد.

روابط چین - آمریکا یکی از مهم‌ترین روابط دوسویه در سطح دنیاست. چین بزرگ‌ترین کشور در حال توسعه دنیا و آمریکا بزرگ‌ترین کشور توسعه‌یافته دنیاست. همکاری تنها گزینه صحیح برای دو کشور است و روابط توأم با منفعت متقابل تنها مسیر به سمت آینده‌ای بهتر است. آمریکا باید یک نگرش جامع و منطقی در قبال روابط دوسویه میان ما داشته باشد. چین قصد ندارد آمریکا را به چالش بکشد یا جای آن کشور را بگیرد؛ آمریکا قادر نیست چین را وادار به کاری کند یا توسعه چین را متوقف سازد. آمریکا نمی‌تواند در راستای حفظ قدرت و توان خویش بقیه کشورها را مهار یا سرکوب کند یا مشکلات داخلی خود را به دیگران منتقل کند. آمریکا باید ذهنیت جنگ سرد را کنار بگذارد و به درک و شناخت صحیحی از خود، چین و دنیا دست یابد. آمریکا باید خودش را با توسعه و شکوفایی دیگر کشورها وفق دهد و با بقیه دنیا هماهنگ و هم‌ساز شود، اصلی که کشورهای بزرگ همواره باید از آن تبعیت کنند. قرار نیست این دو کشور رو در روی هم قرار بگیرند. با این حال، هرگونه اشتباه محاسباتی راهبردی میان کشورهای بزرگ می‌تواند منازعه و رویارویی را حتمی سازد. چین به خاطر رفاه دو ملت و بقیه دنیا آماده است با همکاری آمریکا مسئولیت‌های مشترک را بر عهده گیرد، همکاری‌ها را بر مبنای منفعت متقابل بسط و گسترش دهد، اختلافات را بر اساس احترام متقابل حل و فصل کند و روابط میان چین و آمریکا را مشترکاً به پیش ببرد و در این راستا بر روی هماهنگی، همکاری و ثبات متمرکز شود.

چین و روسیه به عنوان بزرگ‌ترین همسایه یکدیگر طی هفت دهه گذشته با یکدیگر همکاری کرده‌اند. آنها سختی‌های زمانه را پشت سر گذاشته‌اند و الگوی خوبی برای مدل جدید روابط بین‌المللی هستند. راهبرد شراکت جامع ما از بلوغ، ثبات و انسجام برخوردار است و با بالاترین سطح اعتماد و هماهنگی متقابل و بالاترین ارزش راهبردی توأم است. ارتقای روابط میان چین و روسیه به یک شراکت راهبردی جامع برای دوران جدید نویدبخش آینده‌ای درخشان‌تر برای روابط دوسویه میان ماست. چین همواره روابط با روسیه را در اولویت دستورکار دیپلماتیک خویش قرار داده است. چین و روسیه با همکاری یکدیگر تلاش خواهند کرد دوستی عمیق‌تری میان دو کشور برقرار کنند، در ارتباط با مسائل مرتبط با منافع کانونی خویش از یکدیگر حمایت کنند، در مواجهه با مسائل عمده و دغدغه‌های مشترک با یکدیگر هماهنگ عمل کنند،

پیوند میان راهبردهای توسعه‌ای خویش را ارتقا دهند و روابط دوجانبه را تا سطوح بالاتری بسط و گسترش دهند. روابط ما نقش وزنه تعادل و همچنین عامل پیشران را در وضعیت بین‌المللی دشوار و متزلزل ایفا خواهد کرد. شراکت نزدیک میان چین و روسیه به صلح، امنیت و ثبات در جهان کمک می‌کند.

اروپا یکی از ارکان مهم دنیای امروز و همچنین شریک راهبردی و جامع چین است. ما تلاش داریم یک شراکت در راستای دستیابی به صلح، رشد، اصلاحات و مدنیت شکل دهیم، نقاط قوت، بازارها و تمدن‌های خویش را به هم پیوند بزنیم و نفوذ جهانی شراکت راهبردی و جامع میان چین و اتحادیه اروپا را افزایش دهیم. چین همچنان از یکپارچگی اروپا و تعریف نقش پررنگ‌تر در امور بین‌الملل برای یک اتحادیه اروپای متحدتر و قوی‌تر حمایت خواهد کرد. دو طرف همکاری‌ها را بسط و گسترش خواهند داد، در راستای حفظ چندجانبه‌گرایی دست به تلاش‌های مشترک خواهند زد و ثبات را در سرتاسر دنیا ارتقا خواهند داد.

چین به کشورهای همسایه به عنوان اساس و بستر توسعه و شکوفایی خویش می‌نگرد. این کشور دیپلماسی همجواری را در روابط خارجی خود در اولویت قرار می‌دهد و ترویج صلح، ثبات و توسعه در منطقه را وظیفه خود می‌داند. همسو با سیاست برقراری دوستی و شراکت با همسایگان بر اساس اصول مودت، صداقت، منفعت متقابل و همه‌شمولی، ما همواره اعتماد و مساعدت دوسویه را افزایش می‌دهیم، پیوندپذیری را ارتقا می‌دهیم، همکاری توأم با منفعت متقابل را بیشتر می‌کنیم و صلح و آرامش را تضمین می‌کنیم تا بدین طریق فرآیند توسعه ما منفعت حتی بیشتری برای همسایگانمان به ارمغان بیاورد و تکانه و زمینه را جهت تبدیل چین و همسایگانش به یک جامعه برخوردار از آینده مشترک مهیا سازد. چین همچنان همکاری‌های منطقه‌ای را رهبری خواهد کرد و از صلح و توسعه منطقه‌ای پاسداری خواهد کرد.

چین و دیگر کشورهای در حال توسعه رؤیای مشترک صلح و توسعه را در سر می‌پروراند. با تبعیت از اصول خیر و صلاح همگانی و دنبال کردن منافع مشترک، چین یکپارچگی و همکاری با دیگر کشورهای در حال توسعه را بر اساس صداقت، قربات و حسن‌نیت تقویت می‌کند. ما به ایجاد پیوند میان چین و آفریقا در قالب جامعه‌ای برخوردار از آینده مشترک کمک می‌کنیم، شراکت جامع میان چین و کشورهای آمریکای لاتین که مشخصه آن برابری، منفعت متقابل و توسعه همگانی است را ارتقا می‌دهیم، شراکت جامع و آینده‌محور مبتنی بر همکاری‌های جامع و همچنین توسعه مشترک چین و کشورهای عربی را تقویت می‌کنیم، محرک‌های جدیدی برای همکاری‌های جنوب - جنوب به وجود می‌آوریم و به مردم همه کشورهای در حال توسعه کمک می‌کنیم تا به زندگی بهتری دست یابند.

۵. حمایت از چندجانبه‌گرایی و حفظ انصاف و عدالت بین‌المللی

انصاف و عدالت جزو اهداف ابدی جامعه بشری و هدف غایی ایجاد یک جامعه جهانی برخوردار از آینده مشترک به شمار می‌روند. در دنیای امروز، انصاف و عدالت دور از ذهن بنظر می‌رسند. آینده دنیا باید توسط مردم همه کشورها تعیین شود و امور بین‌المللی باید از طریق مشورت و رایزنی توسط همه کشورها مدیریت شوند. چین نسبت به چندجانبه‌گرایی متعهد

می‌ماند، از انصاف و عدالت بین‌المللی پاسداری می‌کند و دموکراسی، حاکمیت قانون و موازنه مناسب در روابط بین‌الملل را با همکاری دیگر کشورها ترویج می‌کند.

حمایت از چندجانبه‌گرایی رؤیای مشترک جامعه بین‌المللی است. در دنیای امروز، همه کشورها از منافع همسان و امید یکسان برخوردارند که این امر موجب می‌شود در برابر گرایش جهانی به سمت چندقطبی‌گرایی و روابط بین‌المللی دموکراتیک نتوان مقاومت نمود. آن روزها که صاحبان قدرت حرف آخر را می‌زدند دیگر به سر آمده است. چین به عنوان یکی از بنیانگذاران سازمان ملل، عضو دائم شورای امنیت سازمان ملل و بزرگ‌ترین کشور در حال توسعه دنیا همچنان از نظام بین‌المللی با محوریت سازمان ملل و نظم بین‌المللی مبتنی بر اهداف و اصول منشور سازمان ملل حمایت می‌کند و کشورهای دیگر را در حمایت از چندجانبه‌گرایی و مخالفت با یکجانبه‌گرایی یاری می‌دهد. چین طرفدار آن است که هرگاه اختلافات و مناقشات میان کشورها به وجود می‌آیند، کشورهای مربوطه باید از طریق چارچوب‌ها یا بسترهای چندجانبه دست به مشورت و رایزنی بزنند، علیرغم حفظ اختلافات به دنبال زمینه‌های مشترک باشند، در عین حل و فصل اختلافات بر میزان منافع متقابل بیافزایند و بدین طریق به اجماع دست یابند و حل و فصل صلح‌آمیز اختلافات و مناقشات را ترویج کنند. ما مخالف تهدیدات حساب شده یا کاربرد زور هستیم. چین نسبت به سیستم تجاری چندجانبه با محوریت سازمان تجارت جهانی متعهد می‌ماند و مخالف رفتارهای یکجانبه نظیر ساخت دیوار میان ملت‌ها، تضعیف دیگران، یا انزواگرایی است. ما به‌طور فعال از سازمان تجارت جهانی، سازمان جهانی مالکیت فکری، اتحادیه بین‌المللی مخابرات و سازمان بین‌المللی کار در راستای ایفای نقش بهتر در اداره جهان حمایت می‌کنیم.

حفظ انصاف و عدالت اصل پایه‌ای چین در زمینه پرداختن به مسائل بین‌المللی است. ما به حق مردم همه کشورها مبنی بر انتخاب مسیر توسعه‌ای و نظام‌های اجتماعی خویش احترام می‌گذاریم، حاکمیت ملی و تمامیت ارضی همه کشورها را محترم می‌شمایم و مخالف مداخله در امور داخلی دیگر کشورها هستیم. چین هیچگاه اراده خود را به دیگران تحمیل نمی‌کند و به دیگران نیز اجازه نمی‌دهد اراده خود را به مردم چین تحمیل کنند. ما هیچگاه در امور داخلی دیگران دخالت نمی‌کنیم و به هیچ کشور یا قدرت دیگری نیز اجازه نمی‌دهیم در امور داخلی ما دخالت کند. چین طرفدار برابری همه کشورها، کوچک و بزرگ، قوی و ضعیف، غنی یا فقیر است و با قانون جنگل که ضعفا را قربانی زورمداران می‌کند، مخالف است. ما تفکر سلطه و سیاست زور را قویاً مردود می‌شمایم و تلاش داریم حضور و دیدگاه کشورهای در حال توسعه را در امور بین‌الملل پررنگ‌تر سازیم. چین مسئولیت‌های بیشتری را در عرصه بین‌المللی بر عهده خواهد گرفت، با همکاری دیگر کشورها از وجدان بشری و حقیقت بین‌المللی پاسداری خواهد کرد و انصاف و عدالت را در امور منطقه‌ای و بین‌المللی سرلوحه قرار خواهد داد. ما همچنان از اصول خویش در ارتباط با مسائل عمده بین‌المللی و منطقه‌ای طرفداری کرده و این اصول را به اجرا می‌گذاریم:

- هیچ کشوری نباید در امور داخلی دیگر کشورها دخالت کند یا اراده خود را به دیگران تحمیل کند
- کشورهای مربوطه باید رفتار بیطرفانه‌ای داشته باشند و از دنبال کردن منافع خودخواهانه اجتناب ورزند

• در راستای پرداختن به اختلافات و مناقشات باید نه به دنبال کاربرد زور بلکه به دنبال راه‌حل‌های سیاسی بود

چین معتقد است هر مسئله را باید بسته به مشخصه‌ها و ویژگی‌هایش در معرض قضاوت منصفانه قرار داد. ما گفتگوهای صلح را ترویج می‌کنیم، از ثبات پاسداری می‌کنیم، مانع بی‌نظمی می‌شویم، اصل بیطرفی را رعایت می‌کنیم، به دنبال منافع خودخواهانه نمی‌رویم و نقش سازنده‌ای در تضمین صلح و آرامش در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی ایفا می‌کنیم.

۶. پیشگامی در زمینه اصلاح و توسعه نظام حاکمیت جهانی

منصفانه‌تر ساختن نظام حاکمیت جهانی و عمل به اصول ریزنی گسترده، اهتمام مشترک و منافع همگانی آرمان مشترک همه کشورهای دنیاست. چین به عنوان یک کشور بزرگ و مسئول همچنان از حقوق خود دفاع می‌کند و در عین حال به تعهدات خود عمل می‌کند و ملزومات دنیا و انتظارات جامعه بین‌المللی از چین را مدنظر قرار می‌دهد. ما نقش فعالی در اصلاح و توسعه نظام حاکمیت جهانی ایفا خواهیم کرد. چین به عنوان یک کشور مشارکت‌کننده، ایجادکننده و کمک‌کننده به نظام مذکور امیدوار است به پیشبرد این نظام حاکمیتی در طول زمان از طریق نوآوری و بهبود کمک کند.

این آرمان مشترک همه کشورها و مناطق است و بنابراین ما با تبعیت از اصول ریزنی گسترده، اهتمام مشترک و منافع مشترک، دگرگون‌سازی نظام حاکمیت جهانی را دنبال می‌کنیم. ما باید تلاش کنیم طرح‌های پیشنهادی سالم را به اجماع و اقدامات هماهنگ تبدیل کنیم. چه نوع نظم و حاکمیت بین‌المللی برای دنیا و برای مردم همه کشورها مناسب‌تر است؟ به اعتقاد چین، این موضوع باید توسط همه کشورها از طریق مشورت و ریزنی مشخص شود، نه اینکه یک کشور واحد یا اقلیت کوچکی از کشورها درباره آن تصمیم بگیرند. ما نقش فعالی ایفا خواهیم کرد، همکاری با همه کشورهای مربوطه را تقویت خواهیم نمود، و صلح، توسعه، انصاف، عدالت، دموکراسی، آزادی و دیگر ارزش‌های مشترک بشری را ترویج خواهیم کرد تا بدین طریق نظام حاکمیت جهانی تغییرات در ساختار بین‌المللی را به نحو بهتر و همچنین اراده جامعه بین‌المللی را به نحو متوازن‌تری بازتاب دهد.

چین از اصلاح سازمان ملل فعالانه حمایت می‌کند و به این سازمان کمک می‌کند تا ملزومات جدید نظام حاکمیت جهانی را به نحو بهتری در قالب رهنمودها، سازمان‌دهی و عملیات‌های خود برطرف سازد، به مسئولیت‌های مندرج در منشور سازمان ملل بهتر عمل کند و نقش رو به رشدی در زمینه حفظ صلح در جهان و ترویج توسعه همگانی ایفا کند. ما از اصلاح ضروری سازمان تجارت جهانی بر مبنای انصاف و عدالت حمایت می‌کنیم. چین خواهان آن است که اصلاح سازمان تجارت جهانی متضمن ارزش‌های کانونی و اصول پایه آن و به ویژه حافظ منافع و فضای سیاستی کشورهای در حال توسعه باشد. سازمان تجارت جهانی باید آزادسازی و تسهیل تجارت را ترویج کند تا بدین طریق تجارت جهانی قانونمندتر، دسترسی‌پذیرتر و بازتر شود، مکانیسم‌های حل و فصل اختلافات تجاری را ارتقا دهد و نقش پررنگ‌تری در ایجاد یک اقتصاد جهانی باز و فراگیر ایفا کند. چین و جامعه بین‌المللی با همکاری یکدیگر به مسائل جهانی از جمله تغییرات

آب‌وهوایی، تروریسم، امنیت سایبری، امنیت انرژی و بلایای طبیعی خواهند پرداخت و مشترکاً از سیاره‌مان محافظت خواهند کرد.

چین فعلاً تلاش می‌کند اصلاح نظام حاکمیتی صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی را به پیش ببرد و تغییرات در ساختار بین‌المللی را به نحو بهتری بازتاب دهد. ما نقش گروه ۲۰ را به عنوان مرجع اصلی همکاری اقتصادی در سطح بین‌المللی ارتقا می‌دهیم و به این گروه کمک می‌کنیم تا از یک نهاد مدیریت بحران به یک مکانیزم حاکمیتی بلند مدت و کارآمد تبدیل شود و نسبت به رشد اقتصادی دنیا و مدیریت اقتصاد دنیا اهتمام بیشتری داشته باشد. چین در راستای هدایت و ترویج یک اقتصاد جهانی گشوده و باز به سمت دستاوردهای جدید در قالب سازمان همکاری‌های اقتصادی آسیا - پاسیفیک (ا‌پ‌ک) گام خواهد برداشت و اطمینان حاصل خواهد کرد که مردم بیشتری از خانواده آسیا - پاسیفیک و ایده جامعه برخوردار از آینده مشترک استقبال می‌کنند. ما پیشرفت پایدار و باثبات مکانیزم همکاری گروه بریکس را تضمین خواهیم کرد تا این گروه بتواند در بسترهای بین‌المللی نقش پررنگ‌تری ایفا کند.

ما ایده‌های نوآورانه در زمینه حاکمیت جهانی را به‌طور فعال ترویج خواهیم کرد، عملکرد و تجارب موفق در حوزه حاکمیت ملی را خلاصه خواهیم نمود و ارزش‌هایی را در سنت فرهنگی خویش جستجو خواهیم کرد که در دنیای امروز الگو و سرمشق روابط حسنه هستند. ما بدین طریق تلاش خواهیم کرد عقلانیت، راه‌حل‌ها و نقاط قوت چین را در راستای حاکمیت جهانی عرضه کنیم.

جمع‌بندی

ما مردم چین با نگاه به موفقیت‌های هفت دهه گذشته به همه دستاوردهای خویش افتخار می‌کنیم. ما اما به خود غره نمی‌شویم یا دچار رخوت و خمودی نمی‌شویم. در این دوران جدید، عزم و اراده چین در خصوص ترسیم مسیر سوسیالیسم با رنگ و بوی چینی، تبعیت از یادگیری متقابل و همکاری توأم با منفعت متقابل و همکاری با بقیه دنیا دچار تزلزل نخواهد شد. چین در آینده با آغوش گشوده‌تر و به نحو فراگیرتر از دنیا استقبال خواهد کرد، تعاملات بیشتری با دیگر کشورها خواهد داشت و پیشرفت و رونق بیشتری برای خود و بقیه دنیا به ارمغان خواهد آورد.

ما در دنیای امروز با طیفی از فرصت‌ها، امیدواری‌ها، متغیرها و چالش‌ها مواجهیم. آینده همه کشورها هیچگاه تا این اندازه از نزدیک به یکدیگر پیوند نخورده است. آینده دیگران برای هر کدام از ما حائز اهمیت است. تا وقتی که اهداف یکسانی داشته باشیم و به شکل واحد از فرصت‌ها بهره‌مند شویم و با چالش‌ها مواجه گردیم، این توانایی را داریم که یک جامعه جهانی برخوردار از آینده مشترک را شکل دهیم و دنیایی بهتر و درخشان‌تر را برای همگان رقم بزنیم.